

Registered at the G.P.O. Sydney
for transmission by post as a
periodical.

"THE GLOW"

Slovene fortnightly
newspaper in Australia

90 Queen Street,
Woollahra (N.S.W.)
Telephone: FB 4256

VOL. 4. — No.1, 2
JANUARY, 1960

Zar

KONEC FRANCOSKEGA UPORA V ALZIRU

PO DEVETIH DNEH SO SE V PONEDELJEK 1. FEBRUARJA PREDALI FRANCOSKI VOJSKI FRANCOSKI NASELJENCI V ALZIRU, KI SO HOTELI ZANETITI OBOROŽENO VSTAJO PROTI DE GAULLU.

UPORNIKI SO UPALI, DA BO FRANCOSKA VOJSKA PRISTOPILA NA NJIHOVO STRAN. V SOBO TO JE IMEL DE GAULLE NA TELEVIZIJI IN RADIU GOVOR, V KATEREM JE MED DRUGIM REKEL: "PREDSTAVLJAM USODO FRANCIJE IN ZATO ME MORATE UBOGATI."

PO VSEJ FRANCIJI JE BILA ENOURNA SPLOŠNA STAVKA V ZNAK SOLIDARNOSTI Z DE GAULLOVO ZAHTEVO.

OZADJE UPORA

V Alžiru živi nekaj nad milijon francoskih naseljen-
cev, ki žele da bi Alžir še vedno ostal sestavni del Fran-
cije. Muslimansko prebivalstvo, ki je v ogromni večini,
pa seveda zahteva samostojen Alžir. Gverilska vojna mus-
limanov že nekaj let veže preko dvesto tisoč najboljših
francoskih čet in seveda stane Francijo ogromne vsote
denarja.

Neodločna politika in pogosto menjanje vlad četrtre republike sta povzročali naraščajočo nezadovoljstvo tako med vojsko kakor med naseljenci. 13. maja 1958 je nezadovoljstvo rodilo vojaški in civilni upor v Alžiru proti francoski vladi, ki bi gotovo privedel do državljanske vojne, če ne bi francoski parlament odobrili plebiscita za novo ustavo, kot je to predlagal general De Gaulle. De Gaullova ustava je dobila 80% francoskih glasov.

Ceprav je po novi ustavi De Gaullov položaj v Franciji zelo trden in vlada z močno roko, ni diktator, ker je v Franciji še vedno svoboda izražanja in tiska, še vedno obstojajo svobodne volitve in spoštovanje legalnosti.

Tudi ni De Gaulle prišel na oblast zaradi svojega generalskega čina, temveč ker ga je francoski narod izvolil.

Ena najtežjih nalog, ki se jih je De Gaulle zadal, je prav rešitev alžirskega vprašanja. Obljubil je Alžiriji samoupravo, kakor hitro preneha gverilska vojna. Francoski naseljenici seveda nočejo samouprave, ker bi bili samo manjšina

proti veliki muslimanski ve-
čini.

Vojaški poveljnik Alži-
ra, general padalec Mas-
su, ki je bil eden vodij u-
pora pred 20 meseci, je dal
prejšnji teden dopisniku
Sueddeutsche Zeitung ne-
koliko indiskretne izjave o
De Gaulle, za kar ga je De
Gaulle poklical na odgovor
in odstavil. Massu je zelo
priljubljen med francoski-
mi naseljenci v Alžiru in so
poslednji zaradi njegove
odstavitve priredili velike
demonstracije, pri katerih
je prišlo do spopadov z
žandarmerijo. V boju je
bilo 19 mrtvih in 141 ran-
jenih.

Nekaj tisoč demonstan-
tov, vsi dobro oboroženi,

DE GAULLE:
"PREDSTAVLJAM NA-
RODOVO USODO, ZATO
ME MORATE UBOGA-
TI!"

se je zabarikadiralo in zah-
tevalo spemembo De Gaul-
love politike. Vojska, po-
sebnost padalci, simpatizi-
rajo z upornimi naseljenci,
vendar francoski narod
stoji precej solidno za De
Gaulle, ker si razen skra-
jnih desničarjev nihče ne
želi, da bi francoski politi-
ki diktirali vojaki. Ker je
De Gaulle kot predsednik
republike tudi vrhovni po-
veljnik vojske, ga bodo ge-
nerali kljub desničarskim
simpatijam verjetno poslu-
šali.

OBVESTILO BRALCEM

Z novim letom smo ustavili
pošiljanje Zare tistim, ki so ga
že dalj časa prejeli in še
niso poravnali naročnine.

Naročnike, ki še niso porav-
nali naročnine za leto 1959 pro-
simo, da jo čim prej poravnajo,
drugače bomo tudi njim prisli-
ljeni ustaviti Zar s prihodnjo
številko.

Vsak nov časopis je treba
nekaj časa pošiljati na poznane
naslove, da ga ljudje spoznajo.
Vendar ne morejo prejemati
časopisa zastoj v nedogled.

Zar živi samo od prispevkov

avstralskih Slovencev. Nekaj
prinesejo tudi oglasi. V treh
letih obstoja si je Zar pridobil
precej prijateljev in zvestih
naročnikov. Le-te prosimo, da
pomagajo s pridobivanjem no-
vih naročnikov in Zaru tako
omogočijo obstoj.

Januarska številka je dvoj-
na. Predvidevamo, da bo tudi
februarska dvojna. Marca me-
sca bo pa Zar že zopet lahko
izhajal dvakrat mesečno.

Nashe geslo naj bo: Vsak za-
veden Slovenec — plačujoč na-
ročnik Zare.

Problematicni Evatt

Vlada v N.S.W. se še
vedno ni odločila, če bo
imenovala Dr. Evatta za
vrhovnega sodnika v NSW.

Dr. Evatt vodi avstral-
ske laburiste (socialiste) že
skoraj desetletje. Ves ta
čas je bila laburistična
stranka v federalnem par-
lamentu v opoziciji, za kar
mnogi v laburistični stranki
sami krivijo dr. Evatta. Po
njihovem mnenju je dr. E-
vatt pokazala prevelike
simpatije do komunistov in
s tem ostrašil mnogo volil-
cev, ki bi drugače volili la-
buriste.

Dr. Evatt je bil tudi po-
vod za odcepitev desnega
krila laburistov, ki so po-
tem osnovali Demokrasko
laburistično stranko.

Takoj po poslednjih fe-
deralnih volitvah, ko je la-
buristična stranka pod vod-
stvom Evatta že tretjič za-
povrstjo izgubila, je bilo
mnogo govora, da bo mo-
ral dr. Evatt zapustiti vod-
stvo stranke.

Dr. Evatt je bil pred
vstopom v aktivno politiko
sodnik v vrhovnem avstral-
skem sodišču in je bil poz-
nan kot zelo spreten jurist.

Vendar je očitno, da si
je v svoji bujni politični
karieri pridobil mnogo na-
sprotnikov v svoji lastni
stranki, tako da je v vladi
N.S.W., ki je laburistična,
polovico ministrov proti
njegovemu imenovanju za
vrhovnega sodnika.

DR. EVATT

Izraelsko-sirijski spopad

Na izraelsko-sirijski meji
že več dni trajajo spopadi,
v katere so posegli tudi ar-
tilerija, tanki in aviacija.

Ubitih je bilo že več vo-
jakov na obeh straneh, to-

da poročila iz Sirije zelo
nasprotujejo izraelskim po-
ročilom.

Zaradi spopadov so v
Egiptu in Siriji proglasili
obsedno stanje.

Tragedija v rudniku

V južnoafriškem rudniku
Coalbrook North se je za-
radi potresa zasul glavni
rov v dolžini ene milje in
odrezal 440 rudarjev.

Reševalci, ki so hoteli o-
čistiti rov, so morali odne-
hati, ker je bila nevarnost,
da bi tudi njih zasulo. Prav
tako se je ponesrečil poiz-
kus, da bi izvrtali poseben
rov za zrak in hrano.

Ker na signale, ki so jih
dajali z udarci po vodni ce-
vi, ni bilo nobenega odgo-
vora, ni verjetno, da je od

vseh zasutih rudarjev še kdo
ostal živ.

Razen šestih ponesreče-
nih rudarjev so bili vsi
črnci. Molitve za ponesre-
čene so imeli posebej za
črne in bele.

Podobna nesreča se je
pred nekaj dnevi zgodila
tudi na Japonskem, kjer je
podsulo 63 rudarjev, od
katerih so jih rešili samo
nekaj, skoraj polovica pa
je takoj izgubila življenje.

Reševalci še vedno niso
izgubili upanje, da rešijo o-
stale odrezane rudarje.

SAMO TAKSI ZA IVANA

NIKITA HRUŠČEV

Ameriška gospodarska razstava v Moskvi, kjer so sovjetski državljani lahko občudovali pripomočke, ki jih ima v svoji hiši ameriška gospodinja, je nedvomno pobudila sovjetske voditelje, da začno misliti, kaj naj ukrenejo, da zboljšajo življenjski standard v ZSSR.

Toda Nikita Hruščev je razblinil vse nade Ivana in Katjuše, ko je izjavil na nedavni tiskovni konferenci, da ne bo nič z željami tistih, ki so občudovali lepe ameriške avtomobile.

"Zakaj naj si človek ubija glavo, kje najti mesto za parkiranje svojega avtomobila?" vprašuje Hruščev. "Mi bomo raje ustvarili floto taksi avtomobilov, katere bodo ljudje lahko najeli kadarkoli jim bodo potrebni".

Isti načrt ima režim, kar se tiče gospodinjstvih pripomočkov. Napovedal je veliko produkcijo hladilnikov, šivalnih strojev, čistilcev in električnih likalnikov, — toda vsi ti pripomočki naj služijo v komunalnih kuhinjah. Žena naj bo prosta, da bo lahko opravljala svoje delo izven kuhinje.

Slovenski informativni
polmesečnik v Avstraliji

Urednik: Ljanko Urbančič
90 Queen Street,
Woollahra, NSW.
Tel.: FB 4256

Izdaja:
SLOVENE PUBLISHING
CO. PTY. LTD.

Izhaja vsakega 10. in 25.
v mesecu. Naročnina za
leto 1959 £2.0.0

Casual advertising:
10/- per inch single column
Oglasi: 10/- za 1 inch v stolpcu.

Printed by:
ITAL-PRINT
4 Denby St., Marrickville, NSW.
Phone: LM 8908

DOLARJI IN SENTIMENTI

POLKOVNIK NASSER

Še pred letom dni se je dozdevalo, da bo ves arabski svet podlegel vplivu komunizma. Arabci so v Sovjetski zvezi videli svojega najboljšega zaveznika v borbi proti imperializmu Zapada. V takem okolju je seveda komunistična stranka žela velike uspehe.

Nenadoma pa je Gamal Abdel Nasser zaradi razdora z iraškim voditeljem Kassemom zelo ostro napadel komuniste v govoru, ki ga je imel 32. decembra 1958 v Port Saidu.

Z enim samim govorom je Nasser dosegel veliko več, kot pa vsi milijoni, ki so jih zapadne sile dale za propagando, in vsi vojaški pakti, za katere so se toliko trudile.

Od takrat je komunizem med Arabci v zatonu. Zanimivo je, da je Nasserjev govor žel ogromen uspeh ne samo v Egiptu in Siriji, kjer ima Nasser direktno oblast, temveč tudi v nevtralnih ali celo sovražnih arabskih državah.

Dopisnik Associated Pressa poroča iz Beiruta, Libanon, da komunisti ne uživajo nobenih simpatij med arabsko mladino, čeprav lahko v Libanonu svobodno delujejo. In prav v Libanonu je mnogo študentov iz vseh arabskih dežel.

Omenjeni dopisnik se čudi, kako da je Nasser uspel tam, kjer so arabski voditelji z zapadnjaškimi simpatijami, kot na primer Nuri Said ali Camille Chamounu, naleteli na popolnoma gluha ušesa.

STROŽJE KAZNI ZA BEGUNCE

Pred nekaj meseci so zopet začeli strogo kaznovati tiste, ki jih ujamejo na meji ali pa jih avstrijske in italijanske oblasti vrnejo.

Kazen za poizkus pobege iz države je sedaj tri leta zapora.

VERA BREZ POLITIKE

JANEZ XXIII

Papež Janez XXIII. je v svoji pridigi, ki jo je imel v baziliki sv. Petra 10. januarja, naročil Katoliški Akciji, naj posluje ločeno od drugih skupin, posebno ne-verskih.

Med drugim je tudi izjavil, da morajo člani dati več poudarka svoji osebni pobožnosti.

Katoliška Akcija je laično gibanje, ki se je začelo pred petdesetimi leti in katere namen je, da služi cerkvi pod vodstvom duhovnikov.

Papež je namignil, da organizacija, ki je postala že skoraj politična stranka, mora sedaj obrniti v drugo smer in se baviti z verskimi in moralnimi problemi posameznikov.

Najbrže je papeža napotila k tej odločitvi kritika, ki jo je bila Katoliška Akcija splošno deležna zaradi njenega prevelikega vmešavanja v politiko.

NAROČNINA ZA LETO

1960

£2-0-0

Ante Pavelic umrl

Na posledicah rane, ki jo je dobil pri atentatu pred tremi leti, je v Madridu pred božičem umrl bivši poglavnik "Nezavisne Hrvatske" dr. Ante Pavelič.

Pokojni Pavelič je bil agent italijanskega imperikalizma in vodja ustaške teroristične organizacije, katere glavni cilj je bil razbijanje Jugoslavije.

V zameno za oblast je prodal Italijanom vso jadransko obalo in dal hrvaško krono italijanskemu spoletskemu vojvodi.

S svojim dejanjem je

Slovenci v emigraciji smo zapustili domovino iz različnih razlogov. Vendar nas vse druži ljubezen do svojega rodu in svoje domovine.

Kjerkoli se naseli skupina Slovencev, se kaj kmalu pojavi društvo, ki skuša povezati rojake in jim dati skromen nadomestek za domovino.

Gotovo je to zadosten znak, da si Slovenci želimo društvenega življenja in stremimo po povezavi.

Vendar opažamo, da društva ne cvetejo tako, kot bi pričakovali. Celo po večjih mestih je samo majhen procent rojakov vključenih v društvi. Včasih se pa celo, kar je še slabše, razbijejo v manjša društva in klube. Ta pojav ni samo značilen za Avstralijo. Isto opažamo v Združenih državah, Kanadi in Argentini.

Mnogi dobronamerni Slovenci se seveda sprašujejo, kje je vzrok. Ali smo res ne moremo povezati v slovenski skupnosti?

Večina naših društev se ustanovi na pobudo duhovščine. Zakaj, je prav lahko razumeti. Duhovniki so edini, ki imajo zagotovljeno egzistenco in že po svoji službi dolžnost da pridejo v stik z ljudmi. Njihova služba jim tudi daje časa na pretek, da se takim stvarjem lahko posvetijo.

Razkropljeni rojaki se po navadi veselijo, če jih obišče domač duhovnik. Tudi tisti, ki jim zakramenti mogoče niso posebno pri srcu. Z veseljem tudi sprejmejo povabilo duhovnika, da se povežejo v društvo.

Ko se društvo poveča, pa nastanejo težave. Duhovniki stremijo, da iz društva napravijo versko organizacijo. Ker je odstotek fanatičnih katoličanov

ZA MOČNO SLOVENSTVO - KAKO ?

majhen, tudi drugače vernim rojakom ni prav, da bi pod krinko slovenske skupnosti gojili katoliško skupnost.

Ko pride do trenja, so mnogi razočarani in nočejo več delati v društvi. Zavedno ali nezavedno dobijo vtis: Slovence je nemogoče združiti.

Kler seveda misli, da dela pravilno. Mnogi celo mislijo, da imajo privilegiran položaj v družbi. Zaradi zaslug, ki jih nekateri prav gotovo imajo, mislijo, da so nedotakljivi. Slovenska društva v tujini istovetijo s predvojnimi verskimi organizacijami doma, od katerih je vsaka imela duhovnega voditelja, ki je kot nekaj politkomisar pazil, da se ne vtihotapijo "brezverske" tendence.

Mnogo društev v Argentini, Združenih državah in Kanadi tudi danes posluje na isti način. Nekatera društva se celo nazivajo katoliška. Vendar taka društva ne moremo smatrati za narodno—prosvetna, temveč samo za to, kar v resnici so, to je: laične organizacije katoliške cerkve.

Prava slovenska narodna-prosvetna društva morajo biti odprta za vse Slovence, če hodijo v cerkev ali ne, samo da so pripravljeni demokratsko sodelovati.

Nihče ni proti temu, da duhovnik neovirano izvršuje poklic, katerega si je izbral. Duhovniki so tu, da krščujejo, spovedujejo, poročajo in pokopavajo in z govornjo besedo in v tisku razširjajo svoje nauke.

Smo pa prepričani, da večina Slovencev hoče, da društva ostanejo posvetne organizacije ter se v vero ne vmešavajo. Če hoče duhovnik delovati v društvu, ga bo vsakdo z veseljem sprejel. Dobrih delavcev vedno manjka. Dobrih funkcionarjev pa še bolj.

Društva prav malo briga, kaj je kdo v privatnem življenju. Kdor pristopi v društvo, pristopi kot Slovenec, ne pa kot mizar, krojač ali zdravnik.

Isto velja za duhovnika. Vsak je pozdravljen, toda naj pride kot Slovenec.

HRVAŠKI SLIKAR IZ ITALIJE.

Znani hrvaški slikar Juraj Pandol, ki je živel in slikal dve leti v Neaplju, bo prispel v Melbourne s parnikom Roma 7. februarja.

IDEOLOGIJA RDEČA-METODE BURŽUJSKE

Predsednik Tito je imel pred kratkim govor, v katerem je zelo napadel jugoslovanske trgovske zastopnike v zapadnih državah.

Mnogi zastopniki jugoslovanskih tvrdk namreč uporabljajo 'kapitalistične' metode pri prodajanju svoje robe v inozemstvu.

Čeprav so vsa podjetja v Jugoslaviji državna, vendar drug drugemu konkurirajo v cenah in odjedajo naročila. Tako delovanje škoduje narodnemu gospodarstvu in zmanjšuje jugoslovanski ugled.

Posebno se je predsednik Tito znesel nad trgov-

skimi zastopniki, ki po zgledu kapitalističnih kolegov sprejemajo darila.

Predsednik Tito napoveduje drastične ukrepe protitistim, ki se v trgovskih pogajanjih pustijo vplivati od kapitalistične darežljivosti in gostoljubnosti.

V Zagrebu bodo prišli pred sodišče trije vodilni trgovski zastopniki, ker so v zadnjih šestih letih prejeli od tujih tvrdk v komisijah čez £24.000.

FRANK JE TEŽJI

S 1. januarjem letošnjega leta je stopil v Franciji v veljavo nov frank, ki ga popularno imenujejo "težki frank" in ki je vreden natančno 100 prejšnjih frankov.

Izmenjava nima druge praktične vrednosti, kot da odpravi uporabo astronomskih števil v vsakdanjem življenju. Avtomobil na primer ne bo več stal pol milijona frankov, temveč samo pet tisoč frankov. Tudi bodo lahko zopet uporabljali centime in 'sou' ki so dosedaj bili v rabi samo v govorici, imeli so pa premajhno vrednost, da bi jih sploh kovali.

Zamenjava pa ima precejšno psihološko vrednost za De Gaullovo vladu, ker je simbol "obnove in pomladitve".

Odkar je prišel na oblast De Gaulle, je bil francoski frank precej stabilen. Razmerje valut je sledeče: ameriški dolar je 4,9 frankov, švicarski frank je 1,1, nemška marka 1,17, angleški funt 13,7, avstral-

ski funt 10,96 francov.

S tem je francoski frank približno v istem razmerju s tujimi valutami, kot je bil pred šestdesetimi leti, ko je bila kupna moč franka 230 krat večja od franka pred zamenjavo.

CVIČEK FOR LADIES AND GENTLEMEN

Londonska ilustracija "Men only" prinaša v novembruški številki tudi nekaj vrst o jugoslovanskih rdečih vinih, ki so jih nedavno vpeljali na angleške mize. Za Ljutomerčana pišejo, da ga je zelo težko razločiti od renskih ali mozelških vin, za cviček pa, da ni tako plehek kot je to običajno pri nekaterih rdečih vinih.

PODRAŽITEV STANOVANJ

Z novim letom se je v Jugoslaviji zelo podražila stanovanjska najemnina. Povprečno je nova cena dva in polkrat višja od prejšnje.

UBOGA SLOVENŠČINA

Tržaški "Piccolo" piše, da je število učencev v šolah s slovenskim jezikom na Tržaškem upadlo v primeri z lanskim letom. Slovenski prevod tržaške agencije "Italia" piše z zadovoljstvom, da je letos 899 manj učencev na slovenskih šolah. Številka se zdi neverjetno visoka in ni potrjena.

Ko so letos razpisali tečaje slovenščine za uslužbenice javnih uradov, so odredili, da bodo tečajnikom utrgali od plače po 5.000 lir na mesec, ko jih bodo učili slovenščine.

Dogodki jasno kažejo, da šovinistični duh italijanskega fašizma še vedno lebdi nad tržaškim ozemljem. Za seboj pušča grenek priokus narodnega odpadništva, ki ne koristi niti odpadniku niti potujočevalcu.

DRUŽINSKO SNIDENJE

Tik pred božičem, 21. decembra, 59. je prispel v Sydney na ladji "Australia" iz Argentine g. Anton Švigelj sen.

G. Šviglja, ki je bival 11 let v Argentini, so z veseljem sprejeli sinovi g.g. Anton, Alojz, Alojz Jože in Ivan, kakor tudi družina g. Antona Šviglja ml.

Tudi mi mu izrekamo dobrodošlico.

BRATSKI OBISK

26. decembra je imelo Združenje borcev jugosl. kr. vojske "Draža Mihajlovič" v Granville Town Hallu svojo slavo—sv. Nikolo. Svečanosti, ki se je je udeležilo lepo število srbskih delegatov, sta na povabilo Združenja obiskala tudi predstavnika sydneyanskega Slovenskega društva in Zara.

IZ DOMOVINE

SAVINJA POSTAJA MRTVA

Reka Savinja je od Celja navzdol do izliva v Savo mrtva reka, ker ima le petino od prvotne količine rib. V glavnem je temu izumiranju rib krivo spuščanje industrijskih odpadkov v reko. Predvsem kvari vodo Vograjna, ki je posebno umazana od železarne v Štorah. Pravtako umazan je potok, ki prinaša odpadke iz rudnika v Laškem.

Čeprav se oblasti trudijo, da nadomestijo primanjkljaj s tem, da spustijo v Savinjo in njene pritoke vsako leto do tri milijone mladih ribic, je uspeh le delen.

DVIGALA ZA RUDARJE

Premogovnik Kanižarica pri Črnomlju je eden najbolj zaostalih v Sloveniji. Rudarji morajo hoditi notri in iz jame po lestvah. Nedavno je uprava skupno z delavskim svetom sklenila, da rudnik opremi z dvigali, kar bo dvignilo produkcijo premoga za četrtno.

REKORDNA TRGATEV

V Jugoslaviji imajo letos višek vina, zato so znižali davek na vino za 60%. Letošnja rekordna trgatega in pa lanjska zaloga sta povzročili pomanjkanje sodov.

SLOVENEK IN BARVE

Prof. Miroslav Adlešič je napisal knjigo "Svet svetlobe in barv". Izšla je pri Mladinski založbi v Ljubljani. Po naključju je to delo dobil v roke tudi švicarski strokovnjak za barve prof. dr. ing. Manfred Richter ter je v strokovnem listu "Die Farbe" objavil o njej nad vse laškavo priznanje.

LADJE ZA ČANGKAJSKA

Ladje v Milju so nedavno dobile naročilo za gradnjo dveh 3.500 tonskih in dveh 5.500 tonskih ladij za nacionalistično Kitajsko.

Novo naročilo je rešilo skupini delavcev kruh, zakaj uprava ladjedelnice je bila že na tem, da odpusti delavce zaradi pomanjkanja naročil.

UGLEDNA DRUŽBA ZA SLOVENSKEGA PESNIKA

Nemški evangelijski duhovnik dr. Paul Schorlemmer, ki je izdal prvi zvezek tuje poezije pod naslovom "Blumen der Dich-

tung", (Cvetje poezije) je v zbirko vključil tudi emigrantskega slovenskega pesnika Dimitrija Otona Jeruca. Od Jugoslovancev je zastopan še Aleksa Šantič, od Bolgarov pa Ivan Vazov.

Jeruc, ki je izdal že nekaj svojih pesmi, živi delno v Nemčiji, delno v Belgiji. Po rodu je Gorenjec.

IZ KRANJA V ŠENPETER

Kranjska "Iskra" bo preselila svoj avto-električni oddelek v Šentpeter pri Gorici. Za začetek bo imela prostore v podjetju Avtoobnove. Tovarna bo zaposlila 600 delavcev, kasneje pa nad 1.000.

JUGOSLOVANSKA CENTRALA V TURČIJI

Jugoslovansko podjetje Rade Končar je zgradilo v Voyulhissarju v Turčiji hidroelektrarno. Turbine je izdelal ljubljanski Litostroj.

Prihodnji mesec bo isto podjetje končalo še drugo elektrarno v Tesmiku, zahodna Turčija.

NAPREDEK

Kako se je povečala življenjska raven jugoslovanskega delavstva, nam povedo resnične statistične številke. Le oglejmo si jih!

Za svojo mesečno plačo si je jugoslovanski delavec kupil:

belega kruha l. 1938 — 250 kg, l. 1959 pa 143 kg; svinjine l. 1938 — 86 kg, l. 1959 pa 27,50 kg; masla l. 1938 — 83,35 kg, l. 1959 16,67 kg; kave l. 1938 — 16,67 kg, l. 1959 pa 5 kg; volnene obleke l. 1938 — 1,25 kosa, l. 1959 pa eno tretjino obleke; čevljev l. 1938 — 9 parov, l. 1959 pa 2 para in pol. Za nakup kolesa je moral delavec delati l. 1938 poldrugi mesec, l. 1959 mora garati tri mesece in pol. Za nakup avtomobila je l. 1938 delal 30 mesecev, l. 1959 pa 70 mesecev.

Pa še tole: 1 kg belega kruha si je zaslužil l. 1938 v 40 minutah, l. 1959 mora delati 67 minut; 1 kg svinjine si je l. 1938 zaslužil v 110 minutah, l. 1959 dela 412 minut; 1 kg masla si je zaslužil l. 1938 v 120 minutah l. 1959 mora delati 697 minut; za 1 kg kave je delal l. 1938 10 ur, l. 1959 mora delati 38 ur in 27 minut; eno volneno obleko si je zaslužil l. 1938 v 133 urah in 30 minutah, l. 1959 pa mora delati 576 ur in 55 minut.

Finis bingale-bongale

V Sydneyu so Slovenci končno le kupili svoj dom

Dolgo je trajalo, si bo mislil marsikdo.

Dejstvo je namreč, da se je nabiral denar že prej in iz vsega skupaj ni bilo nič in tudi računi niso bili nikdar predloženi.

Slovensko društvo Sydney je dolgo upalo, da bo dobilo hišo na 121 Queen Street, katera je bila obljubovana in v katero je vložilo mnogo truda, znoja, žuljev in denarja.

Končno je le postalo vsakomur jasno, da so patri držali omenjeno hišo na

špagci pred nosom le kot nekaj bingale-bongale, niso pa nikdar resno nameravali, da bi bila hiša kaj drugega kot farovž.

Ko se je društvo preteklega junija končno javno iznebilo pokroviteljstva patrov, ki so tako ali tako bili samo coklja, kar se narodnega dela tiče, je trajalo samo šest mesecev in je postalo lastnik poslopja, ki je od sedaj naprej "Slovenski dom".

Nakup doma seveda še ne pomeni, da so vse težave pri kraju. Treba bo še precej truda in žrtev,

preden bo dom res dom.

Razčiščenje računa s patri še daleč ne pomeni razkola med Slovenci. Ko bodo patri uvideli, da ne morejo več komandirati, ker so jim ovčice ušle, bodo že pricapljali za društvom, saj so bili poslani v Avstralijo, da delujejo med Slovenci, ne pa da pridigajo vetrovom.

Ko se bodo patri prebudili in dojeli, da so samo navadni zemljani kot vsi drugi Slovenci, — z vsemi človeškimi dobrimi in slabimi lastnostmi — jih bodo Slovenci z veseljem pozdravili v svoji sredi.

Avstralski Ironworkers

Federated Ironworkers' Association of Australia

Če ste član naše unije, bodite tudi finančen član. Ali ste že poravnali članarino?

Bodite aktivni v uniji. Posečajte sestanke in odločajte po demokratsko o svojih interesih. Kadarkoli potrebujete nasvet ali pomoč, obrnite se na unijo. Funkcionarji so vedno pripravljeni pomagati.

**WEAR YOUR
UNION BADGE**

Supplies at
Branch Office

Unijski tolmači vam bodo tudi pomagali, če boste imeli jezikovne težkoče.

L. SHORT

zvezni tajnik

188 George Street
SYDNEY

Tel.: BU 4021

188 George Street,
Trades Hall, Union St.
280 Crown St.,
20 Main St.,
30 Latrobe St.,
Trades Hall, Grote St.,
Trades Hall, Edward St.,
Jamieson St.,
Trades Hall, Davey St.,

SYDNEY
NEWCASTLE
WOLLONGONG
LITHGOW
MELBOURNE, VIC.
ADELAIDE, S.A.
BRISBANE, Q.LD
WHYALLA, S.A.
HOBART, TAS

TO PODJETJE JE SEDAJ MOJE, ZAHVALJUJOČ D.&I.

FINANCE NA RAZPOLAGO

Mi vam lahko preskrbimo finančno pomoč — po možnosti preko pooblaščenih agentov — v zvezi nabave vseh vrst podjetij s prodajo na drobno. Ni razlike za milk bar, delikatese, specerijo, kenfekcijsko trgovino, prodajalno s sandwichi, mešano trgovino, gostinsko hišo, stanovanja itd. VSI POSLI SO STROGO ZAPUNI IN ZASEBNI TELEFONIRAJTE NA BW 4521 ALI PA PISITE

DEPOSIT & INVESTMENT

COMPANY LIMITED

Centralna pisarna:

74 Castlereagh Street, Sydney. Tel.: BW 4521/2/3
18 City Road, Sydney. Tel.: MA 4563
190 Church Street, Parramatta. Tel.: YL 9761
Crown and Church Streets, Wollongong. Tel.: B 2918
Cnr. Restwell Street and South Terrace, Bankstown. Tel.: 70-7122
Cnr. Hunter and Union Streets, Newcastle. Tel.: B 1044
Main Street, Cessnock. Tel.: Cessnock 415
Bailey Building, London Circuit, East Row, Canberra. Tel.: J 3992

Naslova v Melbourneu:

309-311 Little Collins Street. Tel.: MF 8988
349 Swanson Street. Tel.: FB 3900
TER V BRISBANU IN ADELAIDI

NESLOGA TLAČI — SLOGA JAČI

MILOVAN DJILAS:

PARTIJSKA DRŽAVA

Mehanizem komunistične oblasti je najenostavnejši, kar se jih da zamisliti, čeprav vodi k najbolj rafinirani tiraniji in najkrutejšemu izrabljanju. Enostavnost mehanizma izvira iz dejstva, da je ena sama stranka, komunistična stranka, hrbtenica vsega političnega, gospodarskega in ideološkega delovanja. Vse javno življenje stoji ali napreduje, zaostaja ali se vrta v krogu z ozirom na to, kar se dogaja v strankinih forumih.

Pod komunističnim sistemom ljudje hitro spoznajo, kaj je in kaj ni dovoljeno. Zakoni in uredbe za njih nimajo bistvenega pomena. Važna so dejanska in nenapisana pravila, ki urejajo razmerje med vlado in podložniki. Vsakdo ve, naj bodo zakoni kakršnikoli, da je vsa oblast v rokah strankinih odborov in tajne policije. Nobenega predpisa ni za "vodilno vlogo" partije, toda njena oblast je ustaljena v vseh organizacijah in odsekih. Nobenega zakona ni, ki bi dal tajni policiji pravico do kontrole nad državljani, vendar je policija vsemogočna. Nobenega zakona ni, ki bi predpisoval, da morajo biti sodišča in tožilstvo nadzirani po tajni policiji in partijskih odborih, vendarle je tako. Skoraj vsi ljudje se tega tudi zavedajo. Vsak ve, kaj sme in kaj ne sme napraviti in kaj odvisi od koga. Ljudje se navadijo na okolje in dejanske pogoje in se obračajo na strankine forume ali strankine organe v vseh važnih zadevah.

Družbene organizacije in družbeni organizmi so enostavno vodeni na sledeč način: komunisti tvorijo celico, ki se obrača na merodajne politične forume v vsaki zadevi. Tako teoretično; praktično se izvaja takole: Kadar družbeni organizem ali organizacijo upravlja oseba, ki ima obenem položaj v stranki, se v manj važnih zadevah ne bo obračala na nikogar. Komunisti se navadijo na svoj sistem in odnošaje ter se naučijo razlik med pomembnimi zadevami, partijskim forumom prepustijo samo izredno važne odločitve. Celice obstojajo samo pogojno, v važnih zadevah odloča partija. Mnenje tistih, ki so izbrali vodstvo ali upravo organizacije, je popolnoma nepomembno.

Komunistični totalitari-

zem in novi razred sta poglajala korenine, ko se je komunistična stranka pripravljala na revolucijo; način upravljanja in vzdrževanja oblasti tudi izhaja iz te dobe. "Vodilna vloga" v organih vlade in družbenih organizacijah je samo nekdanja komunistična celica, ki se je med tem pomnožila, razvila in izpopolnila.

Druga "vodilna vloga" partije v "izgraditvi socializma" ni nič drugega kot stara teorija, da je partija avantgarda delavskega razreda, z razliko, da je teorija takrat imela drugačen pomen, kot pa ga ima danes. Predno so se komunisti dograbili oblasti, je bila omenjena teorija potrebna za rekrutacijo revolucionarjev in revolucionarnih organizmov; danes opravičuje totalitarno kontrolo novega razreda. Drugo izhaja iz drugega, vendar je razlika med obema. Revolucija in njene forme so bile neizbežne in celo potrebne tistemu delu družbe, ki je želel tehnični in gospodarski napredek.

Totalitarna tiranija in kontrola novega razreda, ki sta se pojavili med revolucijo, sta se spremenili v jarem, izpod katerega tečeta kri in pot vseh članov družbe. Posamezne revolucionarne oblike so se spremenile v reakcionarne. Isto se je dogodilo s komunističnimi celicami.

Komunizem kontrolira družbeni aparat na dva načina. Prvi je preko celice, ki je glavni način tako v načelu kot teoriji. Drugi način, ki je tudi veliko bolj praktičen, omejuje gotove upravne položaje na člane partije. Taka mesta, ki so važna v vsaki upravi, prav posebno pa še v komunistični, so v policiji, posebno tajni policiji, diplomatski službi in vojski, posebno političnih in informacijskih uradih. Na sodiščih so do sedaj bili samo najvišji položaji v rokah komunistov. Sodniki, ki so podrejeni partiji in policiji, so slabo plačani in take službe ne privlačijo komunistov. Vendar vlada danes težnja, da bi bile sodniške službe odprte samo partijskim članom, ter da bi sodniki imeli večje predpravičice. Tako bodo lahko omilili ali celo popolnoma odstranili kontrolo nad sodišči, ker bo dovolj garancije, da bodo upravljana po željah partije "v duhu socializma".

Samo v komunistični

državi je gotovo število določenih in nedoločenih mest rezervirano za člane partije. Komunistična uprava, čeprav je razredni ustroj, je partijska uprava, komunistična vojska je partijska vojska, država je partijska država. Točneje povedano, komunisti smatrajo vojsko in državo za svoje izključno orožje.

Zakon, ki ni nikjer napisan, da samo člani partije lahko postanejo policaji, oficirji, diplomati, ali podobni funkcionarji, in da samo oni lahko izvajajo dejansko oblast, ustvarja privilegirano skupino birokratov in poenostavlja mehanizem vladanja in upravljanja.

Tako se je partijska celica razširila in prevzela vse našete funkcije. Posledica tega je, da je celica izgini-la; med tem ko so funkcije postale sestavni del strankinega delovanja.

V komunističnem sistemu ni nobene bistvene razlike med državnimi funkcijami in strankinimi organizacijami, za primer naj služi razmerje med partijo in policijo. Partija in policija se prepletata zelo tesno v njenem vsakodnev-nem delu, razlika med obema je v glavnem v razdelitvi dela.

Ves državni ustroj je organiziran na omenjeni način. Politična mesta so rezervirana za člane partije. Celo v nepolitičnih državnih ustanovah imajo komunisti strateška mesta ali nadzorujejo upravo. Sestanek v partijskem središču ali članek v časopisu je dovolj, da začne funkcionirati ves državni in družbeni mehanizem. Če se kjerkoli pojavijo težave, sta partija in policija takoj pri roki, da popravita "napake".

SESTANEK

KOMUNISTIČNIH VODIJ

V ponedeljek 1. februarja so se zbrali v Moskvi voditelji držav komunističnega bloka.

Domnevajo, da je sestanek najvažnejši, kar jih je bilo v zadnjih letih, ker bodo gotovo razpravljali o stališču sovjetske politike do vrhunske konference, ki se je bo Hruščev udeležil v maju.

Na programu je tudi koordinacija poljedelstva v vzhodnem bloku. Poljedel-ska proizvodnja je trenutno najbolj bolna točka v komunističnih deželah.

KDO JE GENIJ — KDO NOREC?

Ameriški Rus profesor Gamov, ki je te dni obiskal Avstralijo, je izjavil v intervjuju z novinarji med drugim tudi to, da je prepričan, da bo v bodočnosti potrebno za vsak zakonski par posebno dovoljenje, če bo hotel imeti otroke.

Prof. Gamov svari, da bo svet postal prenaseljen in da se bo zaradi tega uničil. Prav tako pravi, da bo morala družba ubiti vse otroke ki ne dosežejo zaželene ravni v fizičnem in umskem pogledu.

Drugi znanstveniki so mu ugovarjali, češ da je zelo

težko ugotoviti umski standard. Navedli so primer znanega španskega slikarja Salvadorja Dalija, ki se je obogatil s svojimi neobičajnimi slikami. S tem so hoteli reči, da je težko potegniti črto med genijem in norcem.

Primer pokojnega znanstvenika Einsteina je tudi težaven, zakaj mož, ki je bil umski orjak, ne bi po mnenju fizičnih ocenjevalcev položil izpita za vstop v življenje.

MACMILLAN V AFRIKI

Britanski ministrski predsednik Macmillan je prav gotovo pokazal pogum, ko je nedavno obiskal razne afriške dežele v sestavi britanskega commonwealtha.

Ponekod so ga sprejeli z demonstracijami. V Nigeriji so ga študentje obsipali z vzkliki: "Mac, mesar".

Macmillan je smatral, da je njegov osebni obisk potreben za pravilno razumevanje problemov v prebujajoči se Afriki.

Mnogi so mnenja, da mu to potovanje ni zmanjšalo, temveč dvignilo njegov ugled.

ROŽNATI SVET

Gornje ljubko deklet gleda Avstraliji v rožnati barvi, ki sliči njeni šminki. Pred nedavnim je prispelo iz Nizozemske in sedaj demonstrira ženski publiki kozmetična sredstva v eni velikih avstralskih trgovin v Melbourneu.

37,800 ČEVLJEV POD MORSKO GLADINO

Pretekli teden sta se spustila na dno morja blizu Filipinov v potapljaški krogli "Trieste" Jacques Piccard, sin znanega Augusta Piccarda, in poročnik Don Walsh.

Marianski jarek, kjer sta se spustila, je podmorska dolina, kjer je ocean najbolj globok. Ugotovila sta, da tudi tako globoko v morju še živijo živali, čeprav je pritisk vode več kot točno na kvadratni centimeter.

UBIJALEC IN SAMOMORILEC

V Adelaidi je ubil na ulici 26 letno deklet Jean Hildo Modra 31 letni Jugoslovan Boris Kacin. Ko je izstrelil na svojo žrtev več dum-dum krogel, je ustrelil tudi sebe.

Mrtvo deklet je bila ubijalcu tujka. Smrt jo je doletela, ko je z molitvenikom v roki odšla v luteransko cerkev k petju.

Pokojni Kacin je prispel v Južno Avstralijo 1949. leta. Po nejasnem sporočilu, ki ga je zapustil, policija ni mogla odkriti vzroka umora. Detektivi in stanovalci iz People's Palace, kjer je Kacin živel, so izjavili, da je Kacin zadnje čase imel čudno obnašanje in fiksne ideje verskega značaja.

DVE RUSKI RAKETI

V zadnjih dveh tednih so Rusi izstrelili dve raketi v sredo Pacifiškega oceana.

Po poročilih sta bila oba poizkusa zelo uspešna in sta obe raketi prepotovali več kot osem tisoč milj in priletele manj kot eno miljo od cilja.

Rusi tudi poročajo o izzumu novega pogonskega sredstva za rakete, ki bo omogočilo potovanje na planete.

NANSEN V AVSTRALIJI

Državljska konvencija v Canberri bo imela letos med delegati in gosti tudi Odda Nansena, sina famoznega Norvežana Nansena, ki je ustvaril Nansenov potni list za ljudi brez državljanstva.

Nansen bo govoril 9. februarja.

1939., ko je Hitler zavel Čečkoslovaško, je Odd

Nansen rešil stotine Čehov in jih prepeljal na Norveško.

Kasneje so Nemci Nansena aretirali in je prebil tri leta v koncentracijskem taborišču. Iz raznih evropskih taborišč je prepeljal v Norveško 1.500 bolnih in pohabljenih beguncev, ki drugače ne bi mogli emigrirati v nobeno deželo. Danes je 95 % teh ljudi sposobnih za delo in si sami služijo kruh in koristijo sebi ter deželi, ki jih je sprejela.

OD KROKODILOV DO URANA

Nedavno se je zglasil v uredništvu znani lovec krokodilov g. Rudi Marin. Vrnil se je iz Northern Territories, kjer je delal za državno ustanovo, ki pomaga zasebnikom pri odkrivanju urana in drugih rud. Tistim, ki so se zanimali za lov na krokodile, naj povemo tole:

Če hočete biti Marinov partner, morate biti pripravljeni na trdo delo v novogvinejski sopari. Imeti morate pa tudi nekaj pod palcem za opremo, hrano, ladjo in najetje domačinov.

Iluzije

Za obzorjem — kopo pepela — sonce počasi tli. Daleč nekje, daleč na hribu avemarijo zvoni, spokojno in tiho kot veter, ki komaj slišno šumi.

Veseli in pobožni so moji koraki, čeprav truden grem z njimi domov. Tam mati me čaka na pragu in njenih oči blagoslov.

Kam se bohotite snovi? Saj nisem doma. Daleč v vrvenju sveta tujec blodim med tujci.

Stanko Kolarič

IZ TRŽAŠKE "DEMOKRACIJE"

— Ti poslušaj, andremo a ballar sabato?

— Perche' de no.

— Bon, allora mu telefoniram.

— Ti a lui?

— Sicuro, moje telefonske numere ne dam nobenemu.

— Kje pa je tisti njegov negozio?

— Me par, da je una parallela de via della Madonna.

— Kakšen vestito si boš pa dala?

— Tisti nov, ki ima bolj piccolo scollaturo.

— O, ti si doma!

— O saj res, ciao!

— Ciao, arrivederci jutri!

Tako se je namreč razvijal pogovor v vlaku med Križanko in Nabrežinko; torej povsem v duhu. Komisarske odredbe o dvojzličnosti na Tržaškem?!

NAROČNINA

ŽARA:

£2-0-0

Dr. J. KOCE

G.P.O. Box 670 - PERTH - W.A.

Pošiljamo pakete s hrano, tekstilom (štofi), zdravili in tehničnimi predmeti iz Trsta in Londona v domovino. Priporočamo, da pošiljate domov zlasti angleško blago (štofe) za obleke, ki jih lahko nosijo 10 let. So poceni, carina ni prevelika, predstavljajo pa veliko vrednost, ki si je doma ne morejo privoščiti.

Zastopnik za NSW.
MR. R. OLIP
65 Moneur St.
Woollahra, Sydney, NSW.
Tel.: FB 4806

Zastopnik za Vic.
MR. J. VAH
2 Kodre St.
St. Albans, Vic.
Tel.: 65-9378

Posamezni paketi so objavljeni v ŽARU 10. oktobra.

Najugodnejše plačilne pogoje vam nudi

KARL BEZJAK

60 Beresford Road, Strathfield

Štedite £££ pri nakupu televizijskih aparatov, radiogramov, električnih hladilnikov, pralnih in pisalnih strojev, čistilcev za pode in preproge, klavirjev, harmonik itd.

UM 9124

Kratkoročno brez obresti!

OKRASITE VAŠ VRT

Izdelujemo cementne plošče vsakovrstnih mer, korita (od 12" do 24"), drevesna kolesa, vrtno ograje raznih vrst (3' dolge), korita za rože, lonce, dve vrsti okrašenih vrtnih miz in razne druge cementne izdelke.

Naročite lahko tudi po želji izdelke kot ste jih bili vajeni videti v domovini.

"VRTNI KAMEN VEDNO RAVEN"

Prevoz v oddaljene kraje je posebno zavarovan.

Naročajte pri slovenskem podjetju

GENERAL CEMENT PRODUCTS CO.
801 A DARLING ST., BALLARAT — VICTORIA

NESLOGA TLAČI — SLOGA JAČI

VAS DENAR JE VAREN V BANK OF NEW SOUTH WALES

Osnovani 1817

Z IMOVINO ČEZ £500.000.000

S prijateljstvom in pozornostjo Vam bodo pomagali pri tej najstarejši in največji avstralski banki, ki ima čez 1.000 podružnic in agencij v vsaki državi Avstralije, Nove Zelandije, Fidžija, Papue, Nove Gvineje in v Londonu.

Pišite ali pa telefonirajte Vaši najbližji podružnici za

"A Complete Banking Service"

**BANK OF
NEW SOUTH WALES**
(INCORPORATED IN NEW SOUTH WALES WITH LIMITED LIABILITY)

OBČI IN HRANILNIŠKI BANČNI POSLI

AF5901Y

THE AUSTRALIAN WORKERS' UNION

- ★ Skrbi za čez dvesto odredb in industrialnih sporazumov v državi N.S.W.
- ★ A.W.U. ima kot svoje pravne zastopnike poznano tvrdko Carroll & O'Dea.
- ★ A.W.U. se bori za svoje člane, ki ne prejmejo plač kot jih predpisuje zakon.
A.W.U. se bori pred sodiščem za na delu poškodovane člane.
Vabimo vse člane A.W.U., da se obračajo na nas na naslov:

238 Castlereagh St., Sydney

C. T. OLIVER, tajnik

Telefon: MA 9367

Opozarjamo na novo podružnično pisarno v Coomii:
78 SHARP ST., (GLADSTONE BUILDING)

PRVI SLOVENSKI DOM

Kot je mnogim rojakom že znano, smo na sveti večer 24. decembra 1959 prejeli ključ od prvega Slovenskega doma v Avstraliji. Deset let je trajalo, predno smo mogli uresničiti naše želje. Veliko je bilo težav in neprilik, a smo le uspeli. Vsa ugibanja so za nami. Uspeli smo, za praznike v Sydneyu, čez par mesecev morda v Melbourne ali kje drugje.

Z nakupom doma smo Slovenci v Avstraliji dobili svoje prvo ognjišče, ki bo predvsem ogrevalo Slovensko društvo (Sydney), za katero je bil dom kupljen. pa tudi ostale rojake, ki se vesele našega skupnega napredka in rasti.

Razumeti moramo, da s plačanjem "deposita" delo še ni zaključeno. Vložiti bo treba še mnogo žrtev in napora, predno bo doseženo vse, kar ima vodstvo Slovenskega Doma Pty. Limited v načrtu.

Ker želimo napraviti v domu res pravo središče našega narodnostnega, kulturnega in socialnega življenja, se ponovno obračamo do vseh naših rojakov, da nas z vsem srcem podpro tako moralno kakor tudi denarno. Pol leta obstoja naša družba. Razen odbora Slovenskega društva (Sydney), našega tiska in par posameznikov, nam je le malokdo šel na roke. Razlogov je bilo vse polno, eden glavnih, a ne edinih — nezaupanje. Da premostimo vsaj ta glavni razlog, Vam objavljamo naše denarno stanje. Videli boste, da smo denar, ki ste nam ga zaupali, Vašemu zaupanju primerno uporabili.

Za Slovenski dom v Sydneyu smo v letu 1959 prejeli:

11 prispevkov po 2/-, 1 po 4/-, 2 po 5/-, 1 po 6/-, 1 po 10/-, 1 po 15/-; po 20/- so darovali: J. Fon (Qld), P. Rupnik (Kanada), A. Blaznik, J. Flisar;

30/- neimenovani;
po 40/- so darovali: R. Stopper (S.A.), V. Bubnič, J. Torijan, A. Mlakar, A. Brežnik, I. Goričanc;

44/- nam je poslal Roman Perko iz Francije;

£3 sta nam poklonila gospoda E. Kuret in F. Škrlec;

£5 Slovensko Društvo "Planinka" (Brisbane) ter gospod Brežnik;

prav tako so darovali po £5 gospodje dr. Colja, Simonetič, Mlekuž, Guštin in Dermota; g. Mivšek in g. Bajt sta poslala po £10; neimenovani £10-10-0; g. Rebula £15; gospa Miletič

in družina Valenčič po £20. Vsem prav prisrčna hvala z željo, da bi v novem letu našli mnogo vrednih posnemalcev.

Razen navedenih darovalcev je družba prejela precejšno vsoto denarja od svojih delničarjev, katerih je trenutno 25.

Delničarji so delno ali v polnem izplačali svoje delnice (delnice so: 50 delnic po £1). Delničarji so: Slovensko društvo (Sydney), J. Čuješ, N. Krajc, A. Sevnik, D. Lajovic, M. Kušar, J. Perko, L. Urbančič, A. Renar, J. Medved, E. Fretze, A. Vodopivec, J. Plešničar, V. Menart, J. Vošpernik, V. Šimenc, P. Česnik, T. Štukelj, L. Korenc, L. Klakočar, J. Štolfa, M. Škerbič, F. Nagode in V. Cergol.

Celotni prejemki družbe so bili £2409-14-6

Izdatki £2680-16-4

Razlika med prejemki in izdatki je krilo Slovensko društvo z božično in novoletno zabavo.

Denar smo uporabili v naslednje svrhe: Odkup inventarja od Slovenskega društva (Sydney) £876, legalni stroški ob ustanovitvi družbe £104-5-0, administrativni stroški (stroj, oglasi, papir, tisk itd)

£105-11-4, Depozit za hišo £1500-0-0, legalni stroški ob nakupu hiše (taksa itd) £95-0-0.

Ker je ob koncu leta naša družba prevzela ves denar od uprave hiše v 121 Queen Str. Woollahra (za dobo do 10. julija 59), smo s tem prevzeli tudi obveznost za plačilo £136-0-0 za zaostalo najemnino, luč, plin itd.

Kot vidite, položaj ni niti rožnat, niti obupen. Z našim delom in Vašo pomočjo moramo uspeli. Slovenski dom na 7 Metro politan Rd. Enmore (Sydney) ima vse pogoje za uspešen razvoj, vendar je njegova bodočnost v vaših rokah, v vašem razumevanju in vaši pripravljenosti z nami dokončati, kar smo v lanskem letu pričeli.

Prispevajte po svoji moči vsaj nekaj! Naj ne bo nikogar, ki se ne bi zmenil za naš skupni dom. Prispevke pošiljajte na naslov tajništva: Slovenske Doma Pty. Limited, 170 Canterbury Road - Canterbury, NSW.

"MAL POLOŽI DAR — DOMU NA OLTAR".

Za:

Slovene Dom Pty. Limited
J. Čuješ, l. r.
(Tajnik)

DE GAULLE O STALINU

"Stalin je bil obseden golemo oblastnostjo. Izredno izkušen v pripravah komplotov, je umel brez utvar, brez usmiljenja in brez iskrenosti prikrivati svoje lastne poteze in svojo dušo. V slehernem človeku je slutil oviro ali nevarnost; njegova gonilna sila so bile zvižgane, nezaupanja in nepremakljiva trma. Revolucija, partija, država, vojna, to so bil zgolj instrumenti za izvajanje brezobzirne oblasti. Zrnil se je do oblasti z maksimalnim izrabljanjem poti in sredstev marksističnega razlaganja v povezavi s totalitarno trdoto. Pri tem se je posluževal nadčloveških zvižg in premetenosti; brezobzirno je trebil in likvidiral svoje tekmece.

Rusija mu je bila tajinstvena sila, močnejša in trajnejša od vseh teorij in režimov. Rusijo je ljubil na svoj način. Sama Rusija pa ga je akceptirala kot carja za določeno strahotno zgodovinsko obdobje. Združitev Slovanov, uničenje Germanov, razmah v Aziji, dostop do svobodnega morja, to so bile sanje domo-

vine, to so bili cilji despotstva... Njegova prednost je bila, da je našel narod ki je prav tako življenjski kot je potrpežljiv, narod, katerega tudi najhujše suženjstvo ni ohromilo; našel je zemljo, tako bogato na rezervah, da je niti najslabše gospodarjenje in najbrezvestnejše zapravljanje ni moglo ugonobiti; našel je zaveznike, brez katerih bi sovražnikov ne premagal, ki pa bi brez njega tem nasprotnikom ne bili kos.

V nekaj urah razgovorov s Stalinom sem občudoval njegovo prav tako grandiozno kot tajinstveno politiko. V maršala preoblečen komunist, v zvižganost zavil diktator, zavojevalec z obrazom poštenjakoviča, mi je sedel kot sogovornik nasproti. Naravnost zagatna je bila strast, ki ga je neprestano preobrazala in ki je obenem izražala neko vrsto temačne očarljivosti."

NAROČNINA ZA LETO

1960

£2-0-0

Kmalu po neuspeli madžarski revoluciji je krožila po Evropi krilatica, da so se Madžari obnašali kot Poljaki, Poljaki kot Čehi in Čehi kot svinje.

Ves svet se je takrat namreč čudil, kako da so običajno vročeglavi in nepremišljeni Poljaki uspeli odstraniti osovraženo nadvlado ruskih komunistov mirno in brez prelivanja krvi, medtem ko je bil madžarski poizkus zatrt v krvi.

Takratne dogodke obravnava zelo podrobno knjiga, ki je pred kratkim izšla pod gornjim naslovom v Londonu in jo je na pisala znana novinarka Flora Lewis.

Kot pravi ona, so bili tudi Poljaki pripravljeni na silo in varšavski delavci so samo čakali na signal od svojih voditeljev in bi šli na barikade. Rusi so to vedeli. Nobenega dvoma ni, da če bi prišlo do borb, bi ruska vojska vkorakala v Varšavo, kot je v Budimpešto.

Vendar sila ni bila potrebna. Spremembe na Poljskem so se dogodile pod vodstvom poljskih komunistov, ki so bili dobro pripravljeni in so delali po načrtu. Na Madžarskem ni bilo nobenih priprav. Upor je bil spontan in ga ni nihče vodil.

Poljska kriza, kljub temu da je bila rezultat narodnega nezadovoljstva in jo je tudi ogromna večina naroda podpirala, je vendar bila kriza v sami poljski komunistični stranki.

Na Poljskem ni bilo vprašanje, če bo komunistična stranka ostala na oblasti, temveč kdo bo vodil komunistično stranko. Poljski komunisti so se hoteli znebiti nadzorstva Stalinih lutk, kot sta bila Bierut

NAGA PLESALKA IN POLICIJA

Privlačna plavalica plesalka Jeanette Day je bila pred kratkim v Londonu obsojena na dvajset šilingov globe zaradi "nedostojnega obnašanja" v nočnem lokalu.

Jeanette se je pritožila in navedla, da lahka imenuje 35 članov policije v Coventry, ki so imeli družabni večer, na katerem je ona predvajala strip-tease.

Jeanette ne more razumeti, zakaj je prav in dovoljeno, da se sleče pred policaji, prepovedan je pa isti akt pred publiko.

in Minc, ter osovražnega Maršala Rokosovskega.

Poljska je stala pred gospodarskim polom in Gomulka, ki je sedel precej časa v zaporu, je zbral okoli sebe komuniste iz najvišjih strankinih krogov, da ostvari reforme. Uspeli so, ko je bil 19. oktobra Gomulka izvoljen za prvega tajnika komunistične stranke.

Akcija poljskih komunistov je spravila iz ravnotežja vodstvo ruske komunistične stranke. Nenadoma so napovedali svoj prihod v Varšavo Hruščev, Molotov, Mikojan, Kaganovič in skupina sovjetskih generalov. Na letališču so jih pričakali Poljaki, katere je vodil Gomulka.

Hruščev ni skrival svoje jeze niti v glasu, niti v kretnjah, niti v besedah.

Hruščev: Prelivali smo kri za vašo domovino in sedaj jo hočete prodati Ameriki in zionistom, toda ne boste uspeli.

Gomulka: Mi smo prelili več krvi kot vi in se ne prodajamo nikomur.

Hruščev: Kdo ste Vi.

Gomulka: Gomulka sem, ki ste ga vi dali zapreti.

Hruščev: Kaj pa ta človek dela tukaj.

Ochab: On je tu, ker smo sklenili, da ga izvolimo za prvega tajnika.

Tišina — Hruščev je stopil k Poljakom, ki jih je poznal. Z enim od njih, Cyrankiewiczem, se je odpejval v mesto ter zmerjal in klel vso pot, tako da se je Cyrankiewicz naveličal in ga je prekinil.

Ob osmih zjutraj sta obe skupini začeli uradna pogajanja. Hruščev je korakal po sobi in govoril molčečim, ledeno mrzlim Poljakom. Nenadoma je prišel kurir in povedal, da se Rdeča Armada bliža Varšavi. Poljaki so divje vprašali Ruse, če je res. Hruščev se je posvetoval s svojimi generali in nato rekel: "Res je".

Gomulka je izjavil z mirnim glasom: "Če takoj ne odpokličete čet, bomo odšli ven in ne bo nikakih pogajanj."

Molk. Ozračje napeto.

Gomulka je zopet povzel besedo: "Če ne morem govoriti z vami, bom govoril svojemu narodu. Povedal bom, kar mislim, na radiju".

Takoj je izdal povelje, naj se varšavska radijska

postaja pripravi na njegov govor.

Rusi so začeli oklevati. V tem trenutku bi tak govor preko radija pomenil vojno med obema narodoma.

Končno je spregovoril Hruščev: "Dali bomo povelje, da se čete ustavijo".

To je bil začetek poljske zmage. Pogajanja so trajala še ure in ure in tudi ko so Rusi drugo jutro čemer-no odšli, zmaga še ni bila zagotovljena.

Poljaki so dokončno zmagali 22. oktobra, ko je Gomulka imenoval generala Spychalskega za namestnika Rokosovskemu in je Rokosovski odletel na-

zaj v Moskvo. Hruščev se je po telefonu opravičil Gomulki za "slabo obnašanje" in mu želel srečo.

Drugi dan so se začeli prvi nemiri v Budimpešti. Vendar ti nemiri niso bili naperjeni samo proti Rusom, temveč tudi proti Geru. Madžarske komuniste, ki so si želeli reform, so dogodki potisnili predaleč.

Odpovedali so Varšavski pakt, proglasili Madžarsko nevtrarno in napovedali politične reforme.

S takimi pogoji Hruščev ni mogel pristati na kompromis. Sedaj ni prav nič okleval, temveč je madžarsko vstajo neusmiljeno zatrl.

V senci svastike

Okoli novega leta so se na ulicah v Zahodni Nemčiji, Veliki Britaniji, kakor tudi ostalih evropskih deželah in v Ameriki pojavili kljukasti križi z napisi "Juden raus" — "Židje, ven"!

Kampanja, ki je po vsej verjetnosti organizirana internacionalno, zaenkrat ne kaže, da bi jo bilo treba vzeti resno. Za velik del publicitete so krivi tudi Judje sami, ki so iz muhe napravili slona.

Nekateri trdijo, da je v ozadju Sovjetska zveza, kar še posebej opirajo na dejstvo, da so v Zahodni Nemčiji med organizatorji protijudovskih izgrediv odkri-

li sovjetske agente. Značilno je tudi dejstvo, da ni bilo videti nobenih protijudovskih napisov v komunističnih satelitskih državah.

V Zahodni Nemčiji živi

danes samo okoli 60.000 Židov.

Tudi v Avstraliji je bilo opaziti delovanje protisemitskih elementov. Židov-

ZAPOVJEDNIŠTVO BUŠI GUME

Neko dunajsko sodišče je obsodilo štiri Hrvate, ker so pripadali "gibanju odpora" in so med drugim tudi prebadali avtomobilske gume motornih vozil Titove ambasade.

Devetindvajsetletni študent Marijan Rudež je dobil pet mesecev strogega zapore, tridesetletni učitelj verouka Anton Radman tri meseca pogojnega zapore, tehnik Branko Grajs dva meseca pogojnega, delavec Ladislav Kovač pa 14 dni pogojnega zapore.

Po pisanju hrvaške DARNICE iz Čikaga, so obsojeni pripadali polvojaški organizaciji "Hrvatske obrana", katere "zapovjedništvo" je na Bavarskem.

ske ustanove in posamezniki so dobili po telefonu grožnje, zaradi česar so judovske organizacije sklicale javna zborovanja ter opozarjale Avstralce na nevarno prebujanje nacizma.

V zvezi s protijudovsko kampanjo v Avstraliji, se je dnevni tisk obregnil tudi ob Paveliča, ki je med vojno uničeval Jude na hrvaškem ozemlju. Sydneyski "Daily Mirror" piše o maši zadušnici, ki so jo imeli v Sydneyu za Paveličem.

Mašo je bral hrvaški frančiškanski pater Rok Romac, ki je v pridigi z izbranimi besedami poveljčal duh pokojnega poglavnika, kar je pri demokratsko usmerjenih Hrvatih naletelo na ogorčenje.

OD PRINCEZE K DENARJU

PETER TOWNSEND

Peter Townsend, ki je že dolgo časa vzbujal pozornost po vsem svetu zaradi nesrečne romance z britansko princezo Margaret, je

napisal knjigo po naslovom "Zemlja, moj prijatelj", v kateri popisuje svoje 57.000 milj dolgo svetovno potovanje z avtomobilom. Obiskal je tudi Avstralijo, kateri je posvetil od 340 strani samo 6.

V knjigi se ni dotaknil nesrečnega razmerja do lepe princeze, čeprav je jasno, da je začel svoje potovanje po svetu samo zaradi tega, da bi pozabil na nesrečno ljubezen.

Med drugim pravi avtor tudi, da mu je bilo življenje zelo naklonjeno, posebno kar se tiče sreče kot medvojni letalec v bitkah za Britanijo, ko je toliko njegovih tovarišev izgubilo življenje, čeprav ga je isto

življenje na drugi strani vodilo v razočaranje in nesrečo.

Townsend, ki je bil ločenec, je poročil lani bogato 21 letno belgijsko dekle Marie-Luce Jamagne, ki je zelo podobna princezi Margaret. On sam je star 45 let.

Kritiki pravijo, da je Peter Townsend veliko boljši letalec kot pisatelj.

NAROČNINA
ŽARA:
£2-0-0

16. januarja sta se poročila v Sydneyu g. Martin Janžekovič in gđ. Marija Fabijančič. Ženin je doma iz Ptuja, nevesta pa iz Slovenskega Primorja.

5. decembra sta se poročila v Melbournu g. Anton Gjerek in gđ. Sabina Novak. Ženin je doma iz Dolnje Bistrice, nevesta pa iz Gibine v Prekmurju.

12. decembra sta se poročila v Yaravillu, Vic., g. Jože Vohar in gđ. Pavla Žižek. Ženin je doma iz Melincev, nevesta, ki je prispela nedavno iz domovine, je tudi iz istega okraja.

19. decembra sta se poročila v Melbournu, Vic., g. Franc Brgoč in gđ. Helena Urbančič. Ženin je doma iz Trnja, nevesta pa iz Kala.

19. decembra sta se poročila v Richmondu, Vic., g. Karel Filip in gđ. Jožefa Vogrinčič. Ženin je iz Sotine, nevesta pa iz Krašča.

O božiču sta se poročila v North Sunshinu, Vic., g. Jožef Kranjc in gđ. Berta Mlakar. Ženin je doma iz Gederovcev, nevesta pa iz Rovišča.

31. decembra sta se poročila v Ascot Vale, Vic. g. Daniel Caharija in gđ. Jožefa Kosmina. Ženin je doma iz Nabrežine, nevesta pa iz okolice Gorjanskega.

POROKE IN KRSTI

31. januarja sta se poročila v Newportu, Vic. g. Milan Karž in gđ. Gabrijela Mihelčič. Ženin je doma iz Povirja, nevesta pa iz škocijanske fare na Dolenjskem.

5. decembra sta se poročila v Halmiltonu, NSW, g. Martin Arlič in gđ. Kristina Grys. Ženin je doma iz Celja, nevesta pa je Poljakinja.

9. januarja sta se poročila v Paddingtonu, NSW, g. Rafael Zadel in gđ. Angela Rozina Ljubič. Ženin je doma iz Knežaka, nevesta pa iz Ilirske Bistrice.

16. januarja sta se poročila v Sydneyu g. Martin Janžekovič in gđ. Marija Fabjančič. Ženin je doma iz Bukovcev pri Ljutomeru, nevesta pa iz Javorja pri Hrušici.

2. januarja sta se poročila v Paddingtonu, NSW, g. Stanislav Golčman in gđ. Marija Kornhauser. Ženin je doma iz Kojnc, nevesta pa iz Cankove.

V družini g. Franca in ge. Pavle Flajnik (r. Škapin) iz Adelaide so 15. novembra krstili dečka na ime Peter Stanislav.

V družini g. Jožefa Župančiča in ge. Ane Župančič (r. Božič) iz Noble Parka, S.A., so 21. novembra krstili dekletce na ime Veronika.

V družini g. Viktorja in ge. Evlalijske Dogina (r. Lopič) iz Altone, Vic. so 12. decembra krstili dekletce na ime Adriana Marija.

V družini g. Jakoba in ge. Terezije Urbančič (r. Škrlj) so v Northcotu, Vic., 12. decembra krstili dečka na ime Darko Jakob.

V družini g. Alojza in ge. Ane Kozole (r. Pulfer) so 20. decembra krstili v Pascoe Vale, Vic. dekletce na ime Ingrid Brigita.

V družini g. Zlatka in ge. Erike Rome (r. Cwalina) so v Ormondu, Vic., 19. decembra krstili dekletce na ime Janet Štefanijs.

V družini g. Andreja in ge. Zore Fistrič (r. Artič) iz Diamond Creeka, Vic., so 26. decembra krstili dečka na ime Albert Adolf.

V družini g. Marjana in ge. Elvire Čuk (r. Stegelj) iz East Erunskicka v Vic., so 27. decembra krstili dečka na ime Marijan Alojz.

V družini g. Alberta in ge. Ivane Logar (r. Šajn) iz Thornbury, Vic. so 27. decembra krstili dekletce na ime Doris.

V družini g. Aleksandra in ge. Ane Kodila (r. Dovgan) iz Clifotn Hilla, Vic., so 27. decembra krstili prvorojenka na ime Suzana Antonija.

V družini g. Dušana in ge. Erneste Vran (r. Prelec) iz Ben-thleya, Vic., so 31. decembra krstili dečka na ime Tomaž.

V družini g. Marjana in ge. Thelme Lillian Kosmina (r. Power) so 31. decembra v Ascot Vale, Vic., krstili prvorojenka na ime Sharon Mary.

V družini g. Pavla in ge. Cecilije Kish (r. Kolenc) so 9.

januarja v West Footscrayu, Vic., krstili dekletce na ime Regina.

V družini g. Antona in ge. Danice Šustar (r. Udovič) so v Ascot Vale (Vic.) 9. januarja krstili dečka na ime Alojzij.

V družini g. Ivana in ge. Helene Velišek (r. Plas) iz Wagge, NSW so krstili tretjega sina na ime Anton.

V družini g. Jožeta in ge. Anice Pramer (r. Ušaj) iz Parramatte, NSW, so krstili drugorojenca na ime Peter Mihael.

V družini g. Karla in ge. Ivanke Simenčič (r. Čeh) iz Quakers Hill, Vic. so krstili prvorojenka na ime Marjeta Aleksandra.

V družini g. Jožeta in ge. Jelice Purič (r. Ferfolja) iz Annandale, NSW, so krstili dekletce na ime Suzana.

V družini g. Stanislava in ge. Elizabete Smerdelj (r. Bezjak) iz Wets Ryda, NSW, so krstili dečka na ime Stanko Ivan.

V družini g. Jožeta in ge. Ivanke Zele (r. Pavlovec) iz Granvilla, NSW, so dobili prvorojenka, ki so ga 2. decembra krstili na ime Jože Bogdan.

Uživali boste, ko boste jedli ARNOTTOVE SCOTCH FINGER BISCUITS.

Zahtevajte jih pri Vašem trgovcu in okusite prijetno polnost smetane "shortbread" piškotov s skodelico čaja. Zapomnite si, da imajo moški radi Scotch Finger Biscuits.

Arnott's famous

SCOTCH FINGER Biscuits

ZA KAKOVOST NI NADOMESTITVE

SLOVENSKA DEJAVNOST V AVSTRALIJI

TRI ZABAVE V SYDNEYU

Sydneysko Slovensko društvo je imelo uspelo štefanovanje v Slovenskem domu v Enmoru. Posebno lep je bil obisk bratskega Slovenskega društva "Danica" iz Wollongonga (okoli 40 ljudi).

Na zabavi je bilo okoli 400 ljudi, čez 150 ljudi pa je moralo oditi, ker ni dobilo prostora. Čeprav je

bila topla noč, se je zabava lepo razvijala ob zvokih dobre godbe.

Odbor Slovenskega društva je uvidel, da bo moral v bodoče najeti za štefanovanje večjo dvorano, za ostale zabave, ki jih namerava društvo prirediti pogosto, bo dvorana skupno z društvenimi prostori zelo pripravna.

Silvestrovanje v isti z dvorani ni bilo tako številno obiskano, toda razpoloženje je bilo na višku.

Zabava 30. junija v Slovenskem domu je bila ena najbolj neuspešnih, za kar lahko najdemo vzrok v valu vročine, ki je te dni zajel Sydney (celo 110 stopinj).

AMELIJE URDIHOVE NI VEČ

11. januarja je umrla v Abbotsfordu, Vic., ga. Amelija Urdih, ki jo je zadela srčna kap. Pokojnica, ki je bila rojena 1907 v Vrtojbi pri Gorici, izhaja iz Gorkičeve družine. L. 1925. se je napotila v tujino, l. 1944. se je poročila v Egiptu z g. Francom Urdihom. V Avstraliji si je par ustvaril svoj dom.

Pogreb je bil na slovenskem pokopališču v Keiloru, Vic.

Ožaloščenemu soprogu in sorodnikom v domovini naše sožalje, pokojnici pa naj bo lahka avstralska zemlja.

NAROČNINA ZA LETO

1960

£2-0-0

PREJEL SEM KLJUČ

23. decembra popoldne, ko se vsakdo pripravlja na največji praznik v letu, — božič — sem prejel ključ Doma, ki sem ga vzel s ponosom in zavestjo, da smo Slovenci na petem kontinentu vendarle uspeli, da postanemo lastniki svojega Doma. Za mene osebno je bilo to najlepše božično darilo, ki bi si ga mogel želeči. Upam, da so tudi ostali rojaki čutili pomembnost tega dogodka v novi domovini. Upam tudi, da se vsi rojaki zavedajo, da slab Slovenec ne more biti dober avstralski državljan, zavedajoč se, da moramo ohraniti svoja izročila in običaje.

Ko so za veliko noč 1941.

italijanske čete zasedle belo Ljubljano, sem kot šestnajstletni fant čital razglas okupatorjev, ki so pisali, da bodo spoštovali naše šege. Moj oče mi je takrat rekel: "Škoda, da so se tuji spomnili na naše šege in običaje. Prav gotovo jih ne bodo spoštovali".

In tako je tudi bilo. Danes pa živimo v deželi, kjer nam nihče ne krati svobode, kjer lahko izražamo svoje slovenstvo. Najmanj, kar pa lahko zahtevamo od vsakega Slovenca, je to, da spoštuje svoje—Slovenski dom, ki je last našega naroda.

Janez Perko
predsednik Slov. društva Sydney

Iz Newcastlea

Največji uspeh v preteklem letu je doseglo Slovensko društvo "Tivoli" Newcastle, NSW z nastopom Miklavža, ki je tokrat prvič obiskal naše male in velike. Mnogi slovenski otroci so ga videli prvič v svojem življenju. Miklavž je po naročilu društva in staršev otroke bogate nagradil.

Kruta usoda je tekom preteklega leta tudi zahtevala med našimi ljudmi žrtve. Pri prometnih nesrečah sta se poškodovala gg. Slavko Gorjup in Franc Onič. Prvi ima ženo in otroke, drugi pa je samec, ki je v Avstraliji le dve leti. Pri nesreči mu je odtrgalo levo nogo. Oba ponesrečenca sta bila potrebna pomoči, posebno g. Onič, ki se preživlja samo od socialne podpore. Slovensko

društvo "Tivoli" je organiziralo zbirko. G. Gorjup je prejel £34.0.0, za g. Oniča pa smo zbrali £50.0.0, kar bo šlo na račun depozita —£120.0.0— ki je potreben za nabavo umetne noge.

Obračamo se na vse rojake širom Avstralije, da po svoji možnosti prispevajo. Denar pošljite na naslov društvenega tajnika:

Mr. Ivan Klopčič
9 Dent Street
Merewether, NSW

K zbirki je prispeval tudi župan Newcastlea, ki je dal 5 gns.

V imenu Slovenskega društva "Tivoli", Newcastle, želim vsem slovenskim društvom in Slovencem širom Avstralije uspeha polno leto 1960.

S slovenskim pozdravom!
Leo Vogrinčič
Newcastle, NSW

Lutkovni teater patra Bazilija

Med udeleženci sydney-ske slovenske polnočnice je bil tudi g. M. Lauko iz Melbournea.

Razumljivo, da so se rojaki razveselili obiska predstavnika bratske organizacije in pohiteli k njemu, da bi ga pozdravili in mu voščili vesele praznike.

Navdušenje se je spreveglo v razočaranje, ko g. Lauko ni pokazal niti najmanjše volje, da bi se pozdravil in spoznal s člani sydneyškega društva.

S praznim izgovorom se je nevljudno izognil ponujenim rokam, sedel v avto in odbrzel v noč.

Sydneyski rojaki se ne bi čudili, če bi poznali ozadje in vedeli, da g. Lauko ni dovoljeno, da bi se ravnal po občutkih svojega srca.

Melbourne na žalost ni več tisto cvetoče središče slovenskega delovanja, kakor je bilo pred prihodom patra Bazilija, ki mu je v nekaj letih načrtnega intri-

gantstva uspelo razbiti slovensko enotnost, iz kluba si pa hoče napraviti lutkovni teater.

Lutke naj bi migale ter odpirale in zapirale usta samo, kadar in kakor bi pater Bazilij pocukal za vrvco, kar nam nazorno kaže gotnji primer.

Ali je čudno, da so se melbournški Slovenci začeli izogibati kluba, ki ga hoče lutkar izrabiti za razbijanje slovenskega edinstva.

Če je to vse, kar se je pater Bazilij naučil od svojih pajdašev Ustašev, bi bilo bolje, da bi razkazoval svoje razdiralne spretnosti med njimi samini in prizanesel Slovencem s političnim spletkarjenjem.

Skoraj polovica vseh Slovencev v Avstraliji živi v Viktoriji. Prepričani smo, da je v njih dovolj narodnosti, da ne bodo podlegli predpotopnim strankarskim strastem.

Slovenci širom Avstralije

smo si edini, da je danes važno edino složno sodelovanje nas vseh. Iskreno želimo, da bi se tudi melbournški rojaki čim prej vključili v narodno celoto in se otresli kloštrske osamelosti, ki morda prija patru Baziliju.

POLNOČNICA V SYDNEYU

Na božični večer se je zbralo v cerkvi St. Patricka veliko število rojakov pri polnočnici. Cerkev je bila nabito polna, kar dokazuje, da Slovenci spoštujejo svoje narodne običaje tudi v tujini, čeprav velika večina ni religiozna.

Vsem prisotnim so prav gotovo uhajale misli na polnočnice v domovini, le škoda, da je g. dr. Mikula preveč dolgočasen govornik, da bi dal duška temu občutku.

OD SLOVENSKEGA DO HRVAŠKEGA CARITASA

Bivši Slovenski dom v 121 Queen St., Woollahra, NSW, katerega lastniki so avstralski frančiškanski patri, je lanskega julija postal sedež slovenske verske dobrodelne ustanove Caritas.

Ker sydneyški Slovenci po mnenju patrov niso pokazali dovolj zanimanja za tovrstno organizacijo, se je cerkvena gosposka odločila, da preda hišo hrvatskemu frančiškanskemu patru Roku Romcu, ki bo poskusil z organiziranjem nezavisnega hrvatskega Caritasa.

ROMA PRIHAJA

7. februarja bo pristal v Melbournu italijanski parnik Roma, ki prihaja iz Italije.

SMRT V GOZDU

17. decembra smo pokopali na katoliškem pokopališču v Springvale, Vic. 25 letnega Dušana Jakopoviča, ki se je smrtno ponesrečil v gozdu, ko je učil novega delavca, kako upravljati z motorno žago pri podiranju dreves. Žaga, ki je nenadoma zdrknila s tira, se je obrnila in presekal pokojnika.

Pokojnikov prijatelj Dju-ro Čizmesija iz Fitzroya, Vic., je zbral med Slovenci, Srbi in Hrvati vsoto, ki je bila potrebna za prevoz trupla iz gozda na pokopališče.

Pokojni je bil doma iz Konjščine Znan je bil pod imenom Dule. V Avstraliji ni imel sorodnikov.

Svojcem v domovini naše iskreno sožalje, njemu pa naj bo lahka avstralska zemlja!

SYDNEY

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY
vabi na

4. REDNI LETNI OBČNI ZBOR

in

OTVORITEV DRUŠTVENIH PROSTOROV

V SOBOTO 6. FEBRUARJA 1960 OB 8. ZVEČER
v prostorih Slovenskega doma

7. METROPOLITAN RD., ENMORE NSW

DNEVNI RED

Otvoritev in pozdrav predsednika
Imenovanje zapisnikarja
Poročilo predsednika
Poročilo tajnika
Poročilo blagajnika
Slučajnosti
Razrešitev starega odbora
Volitev voditelja občnega zbora

ODMOR

Volitev novega odbora
Sprejem dolžnosti novega odbora
Slučajnosti

Pravico glasovanja imajo vsi člani in članice,
ki so plačali članarino za poslovno leto 1959.

Ženski svet

Andre Maurois o ljubezni

Francoski pisatelj Andre Maurois ima na pariški univerzi tečaj o zakonski sreči. Med njegovimi nasveti je tudi deset zapovedi za zakonsko srečo.

1. Največja ovira za srečo zakoncev je neprestano nasprotje med zahtevami obeh spolov: to nasprotje je mogoče odpraviti samo na ta način, da drugi zakonec sprejme tovariša takega kakršen pač je.

2. Ne zahtevajmo od tistih, ki jih imamo radi, da postanejo taki, kakršne si želimo, ampak raje spremenimo svoje želje in zahteve tako, da se bodo čimbolj približale tistim, ki jih imamo radi.

3. Premoč zakona nad vsako drugo obliko zveze je prav v tem, ker pusti moškemu ali ženski dovolj časa, da se nanj privadi.

4. Z možem (ali z ženo) je treba biti vsaj tako vljuden kakor s prijatelji in še veliko bolj kakor s priložnostnimi znanci. Vsak človek ima rad odkritost, toda odkritost tistih, ki nas imajo radi take, kakršni smo.

5. V življenju je mogoče srečati mnogo ljudi, ki ne poznajo nežnosti in tenkočutnosti. S takimi se prav gotovo ni treba poročiti.

6. Nobena pametna ženska ne bo z drugo žensko odkrito govorila o napakah in slabostih svojega moža.

7. Zakon mora nadomestiti strast (to kratko norost, ko vidimo v nekom tisto, kar ni) z nežno jasnostjo, ki bo pokazala, kakšen je drugi zakonec v resnici — vse njegove napake in lepe lastnosti.

8. Prave sreče ne more biti nikdar brez resnične pozabe. Srečen moški in srečna ženska nimata spomina.

9. Srečen zakon je dolg razgovor, ki se začne ob zaroki in se konča šele ob smrti, v njem pa ni nikdar dolgočasja.

10. Vedno izberite zvestobo: samo zvestoba lahko odpre pot k sreči.

"Zakon je dolga in težka preizkušnja, ki čaka vsakega moškega in vsako žensko. Toda zakaj se ne bi okoristili z izkušnjami drugih?" to je uvod k prvi lekciji tečaja za zakonsko sre-

čo, v snov, ki je sicer najti v učnih programih pariške Sorbone ali katere koli druge univerze na tem starem svetu. Tečaj se odvija v majhnem amfiteatru, v katerem se gnetejo študenti, fantje in dekleta, vodi pa ga profesor romanske filologije in srednjeveške zgodovine Andre Maurois, eden izmed štiridesetih "nesmrtnikov" francoske Akademije. — Povedati je treba, da pa so taka predavanja pri nas v Jugoslaviji že precej razširjena, in da vlada zanje veliko zanimanje!

Tu je zanimivo predvsem to, da predava pač Maurois. Pisatelj je imel podoben tečaj že pred osmimi leti in uspeh je bil tolikšen, da se je odločil za nov tečaj — za novo generacijo. Prav v nasprotju z mnogimi drugimi predmeti, ki jih navadno resno sprejemajo samo predavatelji, pa je tečaj o zakonski sreči najbolj resna stvar za vse slušatelje, čeprav jo Maurois podaja malce ironično.

Oglejmo si kar prvo lekcijo — pred zakonom, torej v času dvorjenja in osvojitve "Po zunanem videzu", pravi Maurois, "si fant osvoji dekle. Toda v resnici je največkrat ravno obratno. Po tradiciji je vedno ženska tista, ki mora čakati na moža, toda to pričakovanje nikakor ni pasivno. To ni nikakršno ponižanje. Ženska mora prisiliti moškega v zakon, ker samo tako zagotovi srečo obema".

Ženska je pogosto prisiljena hudo skrivati svoje namene, ker moški trdno branijo svojo samostojnost. Predvsem zaradi svojega moškega ponosa. Zato profesor Maurois zagotavlja, da je najkrajša pot od prijateljstva do zakona tedaj, če se dekle čimbolj zanima za možovo delo in ga povsod in vedno občuduje.

Tako se vrsti lekcija za lekcijo, o vsem, kar se pred in v zakonu sme in ne sme delati. "Najboljši prijatelj poročene žene bi moral biti njen mož", pravi Maurois, "in najboljša prijateljica moža njegova žena. Velikanska je razlika med prijateljstvom in ljubeznijo. Ljubezen je slepa, zahtev-

na, lubosumna in nepravilna. Prijateljstvo pa mora biti velikodušno, prizanesljivo, mirno. Ljubezen se blešči in poplesuje na valovih strasti, prijateljstvo pa plava mirno po toku. Samo zakon lahko spremeni ljubezen v prijateljstvo, ne da bi pri tem uničil ljubezen. Zakon je kakor prekomorsko potovanje s parnikom. Mož in žena se vkrcata vsak s svojim okusom, ki sta si pogosto nasprotna. Z veliko ljubezni in dobre volje je mogoč vsak kompromis. Težka materija je ta zakonska sreča, ki ne pozna izpitov ob določenih rokih. Izpitov v zakonu ni ne konca ne kraja. Pasti pri izpitu pa je katastrofa. Nobenih pravil ni, ki bi veljala za vse primere, in popravnih izpitov tudi ne."

MARRILYN S KILOMETRI PROTI KILOGRAMOM

Marilyn Monroe se pripravlja na snemanje filma "Milijarder", kjer je natekla na težkoče pri partnerjih. Po vrsti so ji dali košarice Gregory Peck, Cary Grant in Charles Heston.

Poleg te skrbi, ima Marilyn tudi težave s svojo preobilno linijo. V mesecu dni se je zredila za nič manj kot 14 kg, kar je veliko preveč za vitko plesalko v filmu. Njen koreograf ji je sedaj ukazal, da mora prekolesariti vsak dan vsaj toliko kilometrov, kolikor ima preveč kilogramov.

Italijan piše očetu: Že šest let sem v Avstraliji pa sem ves svoj denar zapravil na konjih.

Odpiše oče: Prodaj vse konje in pridi domov.

**NAROČNINA ZA LETO
1960
£2-0-0**

Brigitta ima Miklavza

11. januarja je v Parizu rodila Brigitte Bardot krepkega sina, ki so mu dali ime Nikolaj. Ponosen oče je Brigittin mož Jacques Charrier, ki je bil nedavno poklican na vojne vaje in tam

Pulovri iz branlona in orlona so idealni za vroče dni. So zelo lahki in jih perete brez posebnih naporov. (Hammersove pletenine.)

LJUBEZEN BREZ MEJ

V Veliki Britaniji se je poročila 30 letna lady Pamela Mountbatten, hčerka lorda Mountbattna, britanskega admirala, kraljičinega sorodnika in zadnjega podkralja Indije. Njen mož je postal David Hicks, notranji dekorater.

Med mnogimi odličnimi

gosti, ki so prisostvali poroki na dan 14. januarja v stari cerkvi v mestecu Ramsey, je bil tudi njen bratranec kraljičin soproga princ Filip. Med družicami pa je bila tudi kraljičina drugorojenka princeza Ana.

označujejo njene tri glavne mere.

1956 je rekla B. B.: "Vsakdo misli, da sem poročena, v resnici pa sem zelo sramežljiva".

Ameriška novinarka pa je zapisala o Brigitti tudi sledeče: "Nikoli ni bilo pokazano toliko tako mnogim".

Ubogo bogato dekle

Ko je 19 letna Američanka Gamble Benedict izginila iz razkošnega okolja v hiši svoje varuhinje in stare matere, je odpotovala v Pariz v družbi 35 letnega šoferja Andreja Porumbeanu. Težava so še toliko večje, ker je izvoljenec poročen in ima otroke. Porumbeanu je Romun in ameriški državljani.

Ko se je Gamble Benedict odločila za ta korak, se je odrekla svojim mesečnim dokladam - £A 360. Prav tako se je odrekla ostalemu ugodju, dragim oblekam in visoki družbi. Dekle je namreč dedič v svetovno znanem podjetju pisalnih strojev Remington. Zaljubljeno dekle se je s tem korakom začelo igrati s svojo materialno bodočnostjo, ker je šlo za nič manj kot 30 milijonov deščine.

V stvar se je vmešalo a-

meriško sodišče, ki je odredilo, da se mora dekle vrniti v varuštvo svoje stare matere Katherine Geddes Benedict, vdove po nekdanjem predsedniku Remington družbe. Gamble je živel pri stari materi od l. 1946 dalje, ko je njena mati izvršila samomor in jo je sodišče vzelo iz varuštva njenega očeta.

Mlada Gamble je izjavila novinarjem, da se je počutila v domu njene stare matere zelo nesrečno, ker jo je stara dama usmerjala samo k mladeničem iz pomembnih, uglednih in bogatih družin. Njen kavalir ob vsaki priložnosti je moral biti samo mladenič, katerega rodbinsko ime je natiskano v almanahu družabne elite.

Gamble je sprejela sodnikovo odredbo s zolzami v očeh, medtem ko se je

javno ameriško mnenje razdelilo med one, ki verujejo, da gre s Porumbeanove strani za resnično ljubezen, in med one, ki trdijo, da je možu le za njen denar.

ŽENSKA POLICIJA V ITALIJI

Italijanski parlament je po dolgih debatah odobril organiziranje ženskega policijskega zbora, ki bo štel 550 policistk. Zbor bo imel čez sto inspektorjev, ki bodo ženske z doktorskim naslovom iz prava.

Članice zbora bodo v starosti med 24 do 32 let, samice ali vdove, ki se bodo v glavnem zanimale za življenje prostitutk.

Ko so lani v Italiji zaprli javne hiše, je veliko število prostitutk nadaljevalo s svojim poklicem v podzemlju.

NJENO SRCE UTRIPA ZA VSE

letni katolik Luis iz Colombe, 6 letni Francoz Jeane Claude, 5 letni Finec Jari, triletna Alžirca Marianne in Muslim Brahim, 2 letni Zahodni Afrikanec Koffi ter 14 mesečni Indijanec iz Venezuele Mara.

Otroci imajo svoje učitelje in vzgojitelje. Ko bo vsak pozameznik star 11 let, bo odšel v svojo deželo za dobo štirih let. Vsak otrok si bo smel izbrati svo-

jo bodočnost brez vpliva Josephine Baker. Ob božiču je črna umetnica dodala enajstega otroka — Noela, ki so ga ljudje našli zapuščenega v smeteh na pariški ulici.

Josephine Baker hoče dokazati, da lahko vsi narodi in vse vere živijo v medsebojnem prijateljstvu.

kako in kdaj

Za pranje las dobite v apotekah milo nalašč pripravljeno za malčke, da jih ne peko oči. Priporočljivo je, da istočasno tudi mati pere svoje lase, kar bo malčku dalo občutek, da je tudi on velik in po parkratnih poskusih se bo tudi ta del toalete izvršil brez velikih težav.

Nauči malčka že v zgodnji mladosti, da si pere roke s ščetko in milom pred vsako jedjo. Glej, da tudi sama ravnaš istotako, kajti če otrok vidi, da starši slede pravilom, na katera navajajo otroke, se jih bodo dobro navade držale skozi vse življenje.

V vročih poletnih dneh se kopajte v mlačni vodi, ker je zdravniško dokazano, da se človek po mlačni kopeli poleti počuti pet do 6 ur "hladni".

Nasprotno pa je priporočljivo v zimskih dneh.

Pod hitro hladno prho se telesna toplota zadrži v telesu in prav nebene nevarnosti ni, da bi se prehladili, če po hladni prhi ne zapustite takoj stanovanja.

Kar se tiče parnih kopeli, se jih smete posluževati samo tiste, ki ste se predhodno posvetovale z zdravnikom, ker vaše srce morda ni dovolj močno, da bi moglo izdržati parno kopel.

Tiste, ki trpite od utrujenosti v nogah, posebno sedaj v poletnih mesecih, kopajte si noge v topli vodi pomešani s EPSOM-salt, če ne hodite v službo, vsaj dva- do trikrat na dan.

Končno svetujemo še vsem tistim, ki si obraza niti ne pudrajo, niti ga skušajo pomlajevati z raznimi kremami, da naj pri odhodu kamorkoli, vzamejo seboj umivalno gobo, po možnosti navlaženo, zavito v plastično vrečko. S tem pri-

pomočkom jim bo obraz ostal svež, čist in brez sledu znoja v toku dne.

Nylonske nogavice bodo bolj trpežne, če jih nove postavite v vodo, ki ste ji dodali malo belega kisa.

Kuhinjske brisače kaj radi puščajo na posodi in na vlažnem steklu vlakna. Temu se lahko izognete, če kuhinjske brisače nekoliko poškrbite in nato zlikate. Če jih preveč poškrbite, ne upijajo vlage.

Če želite ohraniti cvetlice brez vode, zavijte spodaj pecelj v košček vlažne vate in ga ovijete s staniolom.

Če pomivate tlak in nočete poškrbiti zidu ali predmetov ob steni, si nabavite primerno veliko lepenco in jo postavite ob predmete, kjer pomivate.

Večkrat se plašči zamažejo z blatom. Take madeže odstranite s krpicami ali krtačko, ki jo namočimo v vodi, kamor smo dodali kisa (na liter vode 6 žlic kisa).

PARDON, POMOTA?

Ne, šarmantna dama zgoraj se prav gotovo ni zmotila in v hitrici nadela obleko narobe. Sedaj polaga moda veliko važnost na hrbet, kar je za tako lepo linijo prav gotovo posrečena ideja.

Za in proti kontroli

Poljski kardinal Wyszynski je imel kmalu po božiču pridigo, v kateri je zelo napadel poročnišnice, katere so po njegovem mnenju postale mrtvašnice.

Kardinalovo jezo je izvala poljska vlada z ukrepi za olajšanje splavov. Poljaki so namreč zaskrbljeni, ker se med vsemi narodi v Evropi najhitreje množijo, kar lahko preveč vpliva na znižanje življenjske ravni.

Na Poljskem je tisoč klinik za abortuse, ali kakor jih oni imenujejo: klinike

za prekinitev nosečnosti. Po mnenju poljske vlade so bile te klinike upravljane preveč birokratsko, zato je izdala zakon, da bodo splavi, še bolj olajšani.

Vsaka noseča poljska žena gre lahko sedaj enostavno k zdravniku in izjavi, da si ne more privoščiti otroka. Če zdravnik odkloni operacijo, ga žena lahko toži pri sodišču.

NAROČNINA ZA LETO
1960
£2-0-0

FILM O OLIMPIJADI

O letošnjih olimpijskih igrah v Rimu bodo posneli tudi dokumentarni film, ki bo potem obšel ves svet, da si bodo lahko vsaj najvažnejše olimpijske športne dogodke ogledali tudi tisti športniki in ljubitelji športa, ki si ne bodo mogli privoščiti potovanja v Rim ali ne bodo videli televizijskega prenosa, če bo do prenosa sploh prišlo.

Predvidevajo tudi poseben olimpijski festival v Rimu, na katerem bi predvajali najboljše dosedanje filme s športno tematiko.

Največje zanimanje pa vlada v rimskem filmskem svetu za realizacijo novega filmskega kolosa, ki ga je napovedal producent Franco Caruso. Film, ki bo nosil naslov "Il trionfatore di Olympia" (Zmagovalec Olimpije), naj bi prikazal olimpijske igre v stari Grčiji iz V. stoletja pred našim štetjem, ko so bile Atene na višku svoje slave. Bra-

tomorno vojno med Atenami in Šparto naj bi v filmu ustavile olimpijske igre, ko se pomerijo med seboj najboljši športniki obeh držav. Po govoricah, ki krožijo v filmskih krogih, bo ta film doživel svojo krstno predstavo v novem, velikem kinu na prostem. Režiserjevo ime še ni znano, kakor tudi ne imena glavnih igralcev, vendar damnevajo, da bo med njimi tudi Američan Tony Curtis.

NAREDNIK ELVIS PELVIS

Elvis Pelvis Presley, famousni ameriški rock-and-roll kitarist je postal te dni narednik. Vojaški rok, ki ga služi v ameriški vojski v Zahodni Nemčiji, mu bo potekel v marcu. Vsi nadrejeni so ga pohvalili kot discipliniranega in dobrega vojaka.

V Zagrebu je po scenariju Zore Dirnbach začel France Štiglic snemati svoj novi film "Deveti krog". "Scenarij Zore Dirnbach," pripoveduje France Štiglic, "posreduje zelo zanimivo zgodbo o vojni, toda te vojne pravzaprav ne vidimo, le čutimo jo. To je zgodba o dveh mladih ljudeh, ki se najdeta, zblížata in izgubita v vojnem kaosu. V tem scenariju je še bolj kot v Dolini miru poudarjena lirčna komponenta, realno dogajanje je preneseno v svet notranjih človeških doživljanj; zato bo tudi filmska obdelava zelo stilizirana.

Zgodba "Devetega kroga", ki se od realističnega začetka postopoma dviguje k poeziji, pripoveduje o devetnajstletnem mladeniču Ivo, ki ga oče oženi z Rut, šestnajstletno hčerko svojega židovskega prijate-

DEVETI KROG

NOV JUGOSLOVANSKI FILM

lja, da bi jo tako rešil koncentracijskega taborišča. Ivo privoli v ženitev, čeprav ljubi drugo dekle. Po prvih trenjih v zakonu pa se mlada človeka počasi zblížujeta, toda ravno ko se med njima začne porajati globlje čustvo, vojna spet poseže v njuno življenje: mlado Zidino odpeljejo v "deveti krog", koncentracijsko taborišče, od koder ni poti nazaj. V taborišču najde smrt tudi Ivo, ko hoče rešiti ženo, na katero ga sedaj veže že globoko čustvo."

Zanimivo je, da je večina članov igralske ekipe "Devetega kroga" tokrat prvič stopila pred filmske

kamere. Nosilca osrednjih vlog sta začetnika. Enaindvajsetletni Boris Dvornik - Ivo je študent Igralske akademije v Zagrebu, petnajsetletna Dušica Zegarac pa beograjska gimnazijka. Začetnik je tudi mladi Zagrebčan Dragoslav Milivojevič: Djurdja Devič, Dragman in Vera Misito so gledališke igralke, Beba Lončar pa je napovedovalka beograjske televizije. Le Branko Tatič, Mihajlo Kostić in Božo Drnić so že igrali v filmu.

Glavni snemalec "Devetega kroga" je Ivan Marinko, scenograf Željko Zagota, tonski snemalec pa Marjan Meglič.

SLOVENSKO DRUŠTVO ST. ALBANS (VIC.)

Vas vljuda, radi pa

MASKERADO

S PLESOM

V SOBOTO 20. FEBRUARJA OB 7.30 ZVEČER
V KENSINGTON TOWN HALLU (VIC.)

Vabimo zlasti zanimive in originalne maske!

ODBOR

HIŠE po raznovrstnih cenah v predmestjih:

Burwood, Croydon, Strathfield, Marrickville itd.

Obrnite se na našega rojaka NINA SAMSA pri tvrdki

PINE & CO.

569 King St., Newtown (Sydney)

Tel.: LA 1154 — LA 1740

Ne delajte si skrbi, če ste pred poroko, krstom, ali jubilejem. Bankete vseh vrst, kontinentalne in avstralske, vam oskrbi poklicni kuhar, slovenski rojak

FRIDERIK MAVKO

Naslov: 560 Forest Rd.,

Penshurst, NSW

Tel: LU 5872 Po 5. zvečer: UA 5424

Po želji priskrbimo tudi dvorano in fotografa!

WOLLONGONG!

Slovenski fotograf za vse priložnosti: poroke, krste, portrete in podobno se vam toplo priporoča. Cene zmerne, delo kvalitativno.

J. MADON

33 Dorman Street, Cringilla, NSW

ZAR je vselovenski in nestrankarski list, zato daje možnost vsakemu Slovincu, da izrazi svoja mišljenja ter tako doprinese k razčiščenju pojmov. Dopisi niso nujno v skladu z glediščem uredništva.

Pisma, ki ne smejo vsebovati več kot 500 besed, morajo biti podpisana.

GRADIMO SLOVENSKO EDINSTVO!

Cenjeni, slovenska dejavnost v Avstraliji je dosegla že prav lepe uspehe. Zanje se imamo zahvaliti ljudem, ki so se z vsemi močmi zagrizli v delo, zavedajoč se, da je uspeh le tam, kjer so napor, dobra volja in vera v ljudstvo, iz katerega izhajamo. Samo tako bomo lahko postavili čvrste temelje slovenskemu edinstvu v Avstraliji. Uspehi so se zgovorno pokazali, ko so Slovenci dobili v Sydneyu svoj prvi dom v Avstraliji. Nova društva po vseh večjih avstralskih mestih in pa kulturne prireditve dokazujejo napredek.

Pri vsej slovenski dejavnosti na avstralskem kontinentu pa lahko zapazimo, da se je v našo sredo vtihotal škodljivi lokalni patriotizem. Morda se bo kdo oglašil in rekel, da so se društva dolžna omejiti na svoje področje. To do neke mere tudi drži, vendar bi se moral vsak društveni funkcionar zavedati, da se sme društvo omejiti na svoje področje samo v zadevah, ki so resnično samo krajevnega pomena. Ne bi pa smeli dopustiti, da bi se eno društvo razvijalo na škodo drugega.

Hvalevredna bi bila akcija za ustanovitev Slovenske zveze vseh društev ali nekaj podobnega, vendar moramo pri tem poziti, da bomo delali po demokratičnih načelih, tako da ne bo nihče občutil, da želi eno ali drugo društvo nadvladati. Če hočemo doseči čim tesnejšo povezavo in sodelovanje, moramo ustvariti tudi močno in zanesljivo dopisniško mrežo. Sem mnenja, da naj bi vsako društvo postavilo tiskovnega referenta, ki bi bil odgovoren

za vse informacije na svojem področju. Dopisnik bi stalno obveščal uredništvo žara o uspehih in težavah svojeja društva.

V tem pismu nimam namena, da bi se mešal v notranjo ureditev tega ali onega kluba, pač pa hočem navesti primer, ki kaže, kam pripelje vsiljevanje pojmov poedincev ali skupine sorodnim organizacijam. Dobro se še spominjam prve skupščine za ustanavljanje Zveze slovenskih klubov v Viktoriji. Kot vodja delegacije Slovenskega društva St. Albans sem bil ob tej priložnosti trn v peti ravno tistim delegatom, ki so gledali samo skozi ozko perspektivo lokalnega interesa svojega kluba. Taka ozkornost je seveda privedla do tega, da so bili na koncu skupščine pojmi bolj zmešani kot poprej. Prav zaradi tega St. Albans ni vstopil v Zvezo. Ni se mogel strinjati s težnjami tistih, ki so hoteli kontrolirati finance kluba in imeti Zvezo samo za to, da se razširi na račun manjših klubov.

Enotni slovenski nastop bi obenem pomagal tudi ustvariti močnejši tisk ter mu pomagati k rednemu izhajanju, kar občutimo ravno danes, ko trenutno zaradi pomanjkanja denarnih sredstev izhaja z veliko zamudo.

Franjo Golec
St. Albans, Vic.

Cenjeni,

ŽAR mi je všeč, vendar bi želel, da objavite moje vrstice. List je branilec svobode in svobodne besede za vse nas Jugoslovane. Edino, kar sen-

opazil, da mi ni všeč, je to, da v njem favorizirate Avstralsko delavsko stranko. Po mojem bi morali postaviti na prvo mesto Avstralsko liberalno stranko, ker le-ta predstavlja najmočnejšo protikomunistično fronto v Avstraliji. Ne pozabimo, da smo mi izven svoje drage Jugoslavije ravno zaradi komunizma.

26. decembra, 1959 je imelo Združenje jugoslovanskih borcev Kr. J. V. "Dražo Mihajlovič" v Granvillu, NSW redko priložnost in čast pozdraviti v svoji sredi delegata bratskega Slovenskega društva Sydney in predstavnika žara. Oba gosta sta potrdila, da se lahko sodeluje z našo organizacijo s ciljem: Boj proti mračnemu komunizmu v izmučeni domovini. Prosim Vas, da mi redno pošiljate Vaš cenjeni list, ker se obvezujem, da bom reden plačnik in da bom pomagal s prispevki za tiskovni sklad v pomoč listu in njegovi misiji, ki jo vrši, braneč idejo, za katero se naši narodi borijo: To je osvoboditev od Titove diktature proletariata.

Ratko D. Protič
Paddington, NSW

Cenjeni,

V zadnji številki Misli sem čital, da smo Slovenci izgubili svoj Caritas. Pisec članka je navedel vzroke, vendar ni bil jasan, zakaj vse te vzroke bi lahko označil kot protizakonitost.

Ker ni dovolj jasno povedano, kdo je grešil, mislim, da je prav, če povem: Močno pijančevanje so podpirale osebe, ki so od tega živele in lahko rečemo, pripravile vso svojo

Pjotr Glebov v vlogi kozaskega voditelja v 2. delu "Tihega Dona."

TIHO TEČE DON

Te dni vrtijo v Sydneyu (Gala) drugi del sovjetskega trodelnega epičnega filma "Tihi Don" (Quiet flows the Don) Film (barvni) je režiral Sergej Gerasimov, za posnetke — in zelo izvrstne — je odgovoren Vladimir Rapoport.

Drugi del filma obsega približno sredino knjige istega naslova izpod peresa Šolokova. Knjiga je bila prevedena tudi v slovenščino že leta pred drugo svetovno vojno.

Grigorij, ki se v začetku bori kot navaden kozak, postane kasneje častnik, vseskozi omahujoč med belimi in rdečimi, ker mu vest in dogodki ne dopuščajo stalne opredelitve.

Film med drugim tudi nazorno kaže, da ruski narod ni objel revolucije z navdušenjem kot to mnogi protikomunisti na Zahodu tako radi poudarjajo. Film kaže odpor ljudi proti vojni in proti bratskemu klanju.

Film vsebuje zelo malo banalne propagande, — na pr. smešenje sposobnega belega voditelja generala Kornilova, ki se je pod carskim režimom vzpel iz najskromnejših razmer do enega odločujočih vojaških poveljnikov — vendar ga lahko prištevamo med propagandno zelo uspele ravno zaradi prefinjene in zakrinkane tendence. Partija je hotela in tudi precej uspela v enem: Karkoli kdo misli o komunizmu, na koncu vendar stoji njegova zmaga.

TRIBUNA

bodočnost v Avstraliji na račun slovenstva. Vsak "štamprl" brandyja je pripomogel k temu, tišči pa ki so ga prodajali, so si celo drznili pijančevanje kritizirati, čeprav so ga zakrivil vprav sami.

Hiša na 121 Queen St., ni prešla v roke drugih, dokler jo je upravljalo društvo, oziroma trije zaupniki Slovenskega društva. Seveda ko nova uprava ni mogla vzpostaviti reda in voditi kontrolo nad oskrbnikom, je stvar propadla.

Mnogi rojaki, ki poznajo delovanje Caritasa še iz Evrope in so bili celo včasih deležni njegove pomoči, lahko sami primerjajo delovanje med obema. Tam je nudil pomoč, tukaj pa — night club.

Po neuspehu bi bilo popolnoma pogrešno metati krivdo na slovenstvo. Dokaz, kdo je hišo zapravil, je popolnoma jasen, samo se ga ne smemo braniti spoznati. Nikoli, niti enkrat nisem opazil, da bi hotelo Slovensko društvo Sydney razbijati kakršnokoli slovensko organizacijo ali ustanovo. Resnica je bila ravno nasprotna: znaki so bili tukaj, ki so kazali, da so nekatere druge sile na delu, da škodujejo Slovenskemu društvu in slovenskemu informativnemu listu Žaru.

Čas je, da nekateri elementi prenehajo z razdiranjem našega naroda v Avstraliji. Ustvarjalci hladne vojne pa naj o-

pravijo iskreno kesanje kakor to uči katoliška cerkev.

Ivan Golobranc
Paddington, NSW

G. Stanko Besednjak
Lane Cove, NSW.

Hvala za pismo, ki ima dobre misli, vendar ga na žalost ne moremo priobčiti, ker niste še naročnik. Veselilo nas bo, če se oglašite ali pa nas obiščete v pisarni.

— Ured.

Čenjeni,

ob počitnicah sem obiskal naše rojake po Viktoriji. Bil sem tudi v taborišču Bonegilli. Naletel sem na precej narodnozavednih rojakov in bilo mi je težko, da Slovenci v Avstraliji še vedno nimamo dovolj močne organizacije, ki bi tem ljudem priskočila na pomoč v začetnih težavah. Vsekakor je to krivda nas vseh skupaj.

Med rojaki pa sem naletel tudi na nekaj takih, ki so zakrknjeni, vase progrenjeni in zagrenjeni. Po vseh opazovanjih bi lahko rekel sledeče: Rojak, ki mu ni mar naše skupnosti in ki se ne zmeni za Žar je po naravi nezaupljiv in negativen ne samo do skupnosti, temveč tudi do vsakega posameznika.

Vsekakor pa mi je bilo v zadoščenje, ko sem videl vesele slovenske (in celo srbske in hrvaške) obraze ob pogledu na

naš Žar. Bili so veseli, ko so videli, da imamo tudi Slovenci v daljni Avstraliji svoj polmeseni neodvisni in informativni list. Večina je imela najboljše voljo, da se na Žar takoj naroči, čeprav prejema tedensko le nekaj skopih šilingov, dokler jim ne najdejo zaposlitve.

Žalostno je, da so rojaki, ki so tukaj že dolga leta, imajo službe in avtomobile, televizije in tudi hiše, nikoli ne pridejo do plačanja naročnine. In vendar se ponavadi prav isti ljudje razburjajo, zakaj je Žar zakasnel. Čeprav sami ne bi dali za skupnost niti ene delavne ure, mislijo, da bo tiskarna tiskala Žar zastoj.

Lep pozdrav rojakom v Bonegilli, Wangaratti in Beechworthu.

Peter Selak
Sydney, NSW

G. Miha Zidar
Sunshine, Vic.

Na žalost Vas nimamo na seznamu Žarovih naročnikov, zato Vašega pisma ne moremo natisniti v Javni tribuni. Osebo Vam nismo mogli odgovoriti, ker niste napisali ulice.

— Ured.

TISKARSKI SKRAT

V božični številki nam je tiskarski skrat pošteno zagodil. G. F. Emeršič je želel prijateljem vesele praznike, posebno pa še onim z u. Aurelije, ki je prispela 1958 in ne 1950.

G. Valenčič iz Redferna je ime Vinko in ne Marjan.

G. dr. M. Colja živi v Bogan in ne Bogate Gate.

TIGER BAY

ANYA (YVONNE MITCHELL) JE NEZVESTO DEKLE, KI JO LJUBOSUMNI POLJSKI MORNAR KORCHINSKY (HORST BUCHHOLZ) USTRELI. FOTOGRAFIJA JE IZ BRITANSKEGA FILMA "TIGER BAY", KI GA BOMO KMALU VIDELI V AVSTRALIJI.

Lansko leto je prodrl na filmsko platno v Veliki Britaniji 31 letni Hardy Kruger, letos pa je dosegel velik uspeh drugi nemški igralec, rojen v Berlinu, 25 letni Horst Buchholz.

V istem filmu nastopa tudi John Mills kot policijski inspektor Graham, ki je tokrat pripeljal na platno prvič svojo 12 letno hčerko Hayley Mills.

Zgodba je sledeča: Buchholz je poljski mornar, ki ubije svojo nezvesto ljubico Anio (Yvonne Mitchell). Mala Hayley Mills opazuje prizor skozi odprtino za pisma. Ko jo Buchholz opazi, teče za njo. Sprva hoče mlado pričo ubiti, vendar se premisli. Med obema se razvije posebne vrste prijateljstvo. Ko pride ubijalcu na sled policija, ga deklica ščiti, dokler Buchholz ne pobegne na poljski parnik. Policija signalizira na parnik, ki se ni prešel treh milj eksteritorialne črte. Buchholz je že na varnem, ko opazi, da je njegova mala prijateljica

padla v morje. Brez pomsleka skoči za njo. Ko jo reši, sam sebi zapravi svobodo: oba pobere iz morja britanska policija.

"Dobili ste človeka, ki ga iščete," pravi Buchholz inspektorju.

"In kako hrabrega človeka!" dostavi Anglež. Izraz na njegovem obrazu daje upanje, da bo policija podala obtožnico olajševalno in razumevajoče.

DOPISUJTE!

Uredništvo ponovno vabi vsa društva, ustanove in posameznike, da nas obveščajo o slovenski dejavnosti in družabnosti po širni Avstraliji.

Naj poudarimo, da so dopisi brezplačni, kar pa je namenjeno kot oglas, stane 10/- za inch v stolpcu.

Pomagajte nam pri združevanju Slovencev v tujini!

Čenjeni,

zelo se vam zahvaljujem za redno pošiljanje Žara, čeprav prihaja zadnje čase z zamudo. Kljub temu pa mi je edini prijatelj, ki me razveseljuje med tuji v puščavi.

Ne maram zakasnit z naročnino, da ne bom na seznamu tistih, ki Žar čitajo, vendar ne plačajo. Prilagam tudi £1.0.0 za tiskovni sklad. Priložil bi več, ko ne bi imel izdatkov z naku-

pom zemlje in z gradnjo hiše. Globoko želim, da bi me posnemali tudi drugi, da bi tako naš priljubljeni časopis čimprej postal tednik.

Z željo, da bi nam Žar priložnost božične praznike in novo leto voščil v osvobodeni domovini kot pripadnikom svobodnega naroda, Vam tudi jaz želim uspeha polno novo leto 1960.

Mirko Drole
Warrialda, NSW

VSE SILE ZA SLOVENSKO FRONTO EDINSTVA!

XVII. Olimpijske igre

SPORED 17. OLIMPIJSKIH IGER 1960 V RIMU

25. avgusta: svečana otvoritev; isti dan začetek tekmovanja v boks.
26. avgusta: košarka, boks, kanuji, kolesarstvo, nogomet, hokej na travi, rokoborba, plavanje, moderni peterboj in waterpolo.
27. avgusta: košarka, boks, kanu, kolesarstvo, hokej na travi, nogomet, rokoborba, plavanje, moderni peterboj, waterpolo, jadranje.
28. avgusta: prost dan.
29. avgusta: košarka, boks, kanu, kolesarstvo, sabljanje, nogomet, hokej na travi, rokoborba, plavanje, moderni peterboj, waterpolo, jadranje.
30. avgusta: veslanje, boks, kolesarstvo, sabljanje, nogomet, hokej na travi, rokoborba, plavanje, moderni peterboj, waterpolo, jadranje.
31. avgusta: atletika, veslanje, boks, sabljanje, nogomet, hokej na travi, rokoborba, plavanje, moderni peterboj, waterpolo, jadranje.
1. septembra: nogomet, atletika, veslanje, košarka, boks, sabljanje, hokej na travi, rokoborba, plavanje, waterpolo, jadranje.
2. septembra: atletika, veslanje, košarka, boks, veslanje, sabljanje, hokej na travi, rokoborba, plavanje, waterpolo.
3. septembra: atletika, veslanje, košarka, boks, sabljanje, hokej na travi, rokoborba, plavanje, waterpolo.
4. septembra: prost dan.
5. septembra: streljanje, jadranje, dviganje uteži, rokoborba, hokej na travi, telovadba, nogomet, sabljanje, jahanje, boks, atletika.
6. septembra: jahanje, atletika, sabljanje, nogomet, telovadba, rokoborba, streljanje, jadranje.
7. septembra: jadranje, atletika, košarka, jahanje, sabljanje, telovadba, hokej na travi, moderni peterboj, streljanje.
8. septembra: dviganje uteži, streljanje, telovadba, sabljanje, jahanje, košarka, atletika.
9. septembra: nogomet, sabljanje, jahanje košarka, telovadba, hokej na travi, dviganje uteži, streljanje.
10. septembra: atletika, košarka, jahanje, sabljanje, nogomet, telovadba, hokej na travi, dviganje uteži, streljanje.
11. septembra: jahanje in svečani zaključek.

ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE BODO OD 18-28. FEBRUARJA

18. februarja bodo začele olimpijske fanfare v Squaw Valley. To bo začetek zimskih olimpijskih iger. Udeleženci 33 držav bodo defilirali pred večti-sočglavo množico gledalcev iz vseh krajev sveta.

Na teh igrah bo doživela svoj olimpijski krst tudi nova smučarska panoga biatlon, smučarski tek na 20 km, kombiniran s streljanjem. Vsak tekmovalac bo moral oddati na štirih streliščih skupno 20 strel. Vsak zgrešen strel mu bo prinesel dve minuti časovnega dodatka, to pomeni, da za slabe strelce v tej disciplini ne bo medalj. Nastopile bodo naslednje države:

Avstrija, Avstralija, Bolivija, Čile, Čehoslovaška, Danska, Francija, Grčija, Islandija, Iran, Italija, Japonska, Južna Afrika, Kanada, Juž. Koreja, Libanon, Lichtenstein, Madžarska, Nizozemska, Nova Zelandija, Norveška, Poljska, Romunija, Španija, Švedska, Švica, Turčija, Vel. Britanija, Vzh. Nemčija, Zahod. Nemčija, ZSSR, Amerika.

JUGOSLAVIJA VEN

Po poročilih AAP agencije je Jugoslavija odklonila udeležbo na olimpijskih smučarskih tekmah v Squaw Valley, ZDA.

VSE POTI V RIM...

RIM, SREDIŠČE 17. OLIMPIJSKIH IGER. POGLED Z VATIKANSKE BAZILIKE SV. PETRA.

TEHNIKA IN OLIMPIJADA

Zimske smučarske igre v Squaw Valley, Amerika, so odlično organizirane. International Machine Business Corporation je za to priložnost tudi izdelala poseben računski stroj, ki bo izračunal rezultate v dveh minutah, delo, ki je prej vzelo računski komisiji cele ure. Novinarji bodo imeli v

roki rezultate, ko si zadnji tekmovalac ne bo niti dobera obrisa znoj s čela. Posebni teleprinti bodo poslali vsem novinarskim agencijam po svetu rezultate in celo vrstni red zmagovalcev. Aparat je opremljen z angleškimi in francoskimi besedami.

"BELI ORLI" IZ SYDNEYA

Jugoslovanski nogometni klub "Beli orli" iz Sydneya je imel nedavno sestanek svojih članov in prijateljev. Sestanek je pretresal probleme v zvezi s poživitvijo klubove aktivnosti v novem letu. Med drugim so tudi padli predlogi za ustanovitev delniške družbe, ki naj spravi klub na dobro finančno podlago.

"Beli orli" želijo imeti v svoji sredi vse jugoslovanske prijatelje nogometa.

NEUSPEH NAŠIH SKAKALCEV

Predolimpijska smučarska sezona se je v minulih tednih razgibala po vsej Evropi. Naši najboljši skakalci z Jožetom Šlibarjem na čelu so se s tekmovanjem za Kongsbergov pokal v Cortini d'Ampezzo, Italija, vrnili praznih rok.

NOGOMET V JUGOSLAVIJI

NOGOMET
LESTVICA IN REZULTATI
1. ZVEZNE LIGE

JUGOSLAVIJE	
Budučnost:C. Zvezda	0:1 (0:0)
Dinamo:Hajduk	1:0 (0:0)
Sarajevo:Rijeka	5:1 (2:1)
Sloboda:Partizan	0:2 (0:0)
Radnički:Velež	1:1 (1:1)

LESTVICA 8. KOLA	
Dinamo	8 6 1 1 20:4 13
Vojvodina	8 4 3 1 14:5 11
C. Zvezda	8 5 1 2 12:7 11
Partizan	8 4 2 2 19:13 10
Beograd	8 3 3 2 11:8 9
Hajduk	8 3 2 3 23:11 8
Radnički	8 3 2 3 10:9 8
Sloboda	8 3 2 3 3:11 8
Velež	8 2 3 3 11:12 7
Sarajevo	8 2 3 3 10:16 7
Budučnost	8 1 1 6 7:20 3
Rijeka	8 0 1 7 6:31 1

MEDNARODNE NOGOMETNE TEKME:

Madžarska::Z. Nemčija	4:3
Anglija:Wales	2:0
Romunija:Bolgarija	1:0

LESTVICA II. LIGE
JUGOSLAVIJE - SEVERNA LIGA - 8. KOLO

	točke
Borac	14
Split	12
Šibenik	10
Proleter	8
Trešnjevka	8
Željezničar	8
Varteks	8
Odred	8
Lokomotiva	6
Zagreb	6
Igman	4
Elektroštroj	4

BRYNNER ODHAJA?

Yul Brynner, plešasti hollywoodski zvezdnik, sin belih Rusov iz Kitajske, je izjavil, da misli prenehati z delom na platnu. Posvetil se bo delu v Organizaciji združenih držav na bežinskem polju.

NOGOMET V SLOVENIJI

LESTVICA SLOVENSKE
CONSKE LIGE

Izola:Kladivar	2:2 (0:2)
Branik:Maribor	1:2 (1:2)
Ljubljana:Rudar	1:0 (0:0)
Triglav:Gračicar	5:1 (2:0)
Nova Gorica:Ilirija	6:4 (4:4)
Krim:Sobota	3:1 (1:0)
Maribor	7 5 1 1 10:5 11
Kladivar	7 5 1 1 24:15 11
Branik	7 5 0 2 27:9 10
Rudar	7 4 1 2 22:6 9
Triglav	7 4 0 3 21:18 8
Ljubljana	7 4 0 3 16:19 8
Krim	7 2 3 2 7:10 7
Sobota	7 3 0 4 16:14 6
Gračicar	7 2 2 3 10:23 6
Nova Gorica	7 2 0 5 19:27 4
Izola	7 2 0 5 8:20 2
Ilirija	7 2 0 6 7:20 2

LESTVICA 9. KOLA
SLOVENSKE CONSKE
NOGOMETNE LIGE

Izola:Sobota	1:1 (1:1)
Triglav:Maribor	2:1 (1:0)
Branik:Kladivar	9:1 (5:0)
Ljubljana:Ilirija	0:1 (0:0)
Nova Gorica:Krim	1:1 (0:0)
Gračicar:Rudar	0:5 (0:3)
Branik	9 6 1 2 37:11 13
Maribor	9 6 1 2 12:7 13
Kladivar	9 6 1 2 31:26 13
Triglav	9 6 0 3 25:19 12
Rudar	9 5 1 3 27:8 11
Krim	9 3 4 2 10:12 10
Sobota	9 4 1 4 20:15 9
Ljubljana	9 4 0 5 16:20 8
Gračicar	9 2 2 5 10:31 6
Nova Gorica	9 2 1 6 22:34 5
Ilirija	9 2 1 6 9:21 5
Izola	9 0 3 6 8:23 3

NOGOMET NA KONJIH

Madžari uvajajo nov tekmovalni šport: nogomet na konjih. Ta šport ni nikaka inačica pola-igre z žogo na konjih, temveč pravi nogomet konjev. Jahači samo vodijo živali, ki morajo brcati žogo.

Navdušeni pristaši novega športa upajo, da bodo konjske enajstovice tako izvežbali, da bo postal to eden najbolj zanimivih športov. Trde celo, da bodo konji znali brcati z vsemi štirimi.

MALI OGLASI

Jordan ŽIVKOVIČ iz Newtowna, NSW, išče prijatelja Ivana Mejača. Prosimo vsakega, ki g. Mejača pozna, da mu to po možnosti javi. Naslov g. Živkoviča je v uredništvu.

NAROČNINA
v
ŽARA:
£2-0-0